အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာ

ဒေးဒရဲမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်း

(၂၀၂၂-၂၀၂၆)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာ၊ ဒေးဒရဲမြို့နယ်

(သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ လ

မာတိကာ ၂
စကားချီး ၆
အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ဒေးဒရဲမြို့နယ် ၈
အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာ ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်၊ ဒေးဒရဲမြို့နယ် ၉
အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာ အဖွဲ့အစည်းပြပုံ၊ ဒေးဒရဲမြို့နယ် ၁၀
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်အစီအစဉ်
(၁) နိဒါန်း– ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၁၁
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်
(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု
(၂) ကျေးရွာ၏ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၃
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ ၁၄
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ– ဝင်ငွေ၊ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှုများ
(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ
(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ
(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ ၁၆
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်
(ခ) သီးနှံ၊သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ
(ဂ) စိုက်ပျိုး၊မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး
(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများ လက်လှမ်းမီမှု– လမ်း၊တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၉
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ၊
(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ ၂၂
(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၃

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၅
(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ
(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၉
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၃၁
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ
(၁၁) စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၂
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုအကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ
နောက်ဆက်တွဲ(၁) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ တည်ဆောက်မှုအခြေပြဇယား ၃၅
နောက်ဆက်တွဲ(၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကော်မတီဝင်များစာရင်း ၃၇
နောက်ဆက်တွဲ(၃) စီမံကိန်းဇယားများ ၃၈
ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့်ကျား/မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား
ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၅ ဓါတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၆ ဥစ္စာခနေအဆင့်အခြေအနေ
ဇယား ၇ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ
ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေနှင့် ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအမံများ
ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာအတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုမြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးသုံးကရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၇ သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၃ စိုက်ပျိုး/မွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာ
နှင့်အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ
ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏အဓိကအကြောင်းအရင်း
ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ
ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၉ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်
အခက်အခဲများ
ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့်စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား ၃၁ ကျောင်းတတ်နှုန်း
ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းအခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ
ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသောရောဂါများ
ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု
ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိမှု
ဇယား ၃၈ အိမ်သာအမျိုးအစား
ဇယား ၃၉ ကျား/မ ရေးရာ
ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏တံတားတည်ရှိမှု
ဇယား ၄၂ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေများ
ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာအခြေအနေ
ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ
ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု
ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေကိုးကားစာရင်း ၉၁

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၂၂-၂၀၂၃ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၆-၂၀၂၇ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသည့် သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသောအချက်အလက်များနှင့်အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ဒေးဒရဲမြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများ ကိုလည်း အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလများက စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်းလူထုအများဖြင့် စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင်စနစ်တကျပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့်သတင်းအချက်အလက်တို့၏အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သောနေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့်အတူတကွ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာနားလည်သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်းရရှိသည့်အချက်အလက်များကိုသာ အားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သောလုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့်အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများစုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ဒေးဒရဲမြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ဒေးဒရဲမြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများ၏အကြံပြုချက်များနှင့် ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် ပါဝင်ပါသည်။အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ) သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ဇန်နဝါရီ ၂၀၂၃ ခုနှစ်
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာ
ဒေးဒရဲမြို့နယ်

သံဒိဗီးဖြူကုန်းကျေးရွာအုပ်စု၊ အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာ သယံဇာတပြမြေပုံ

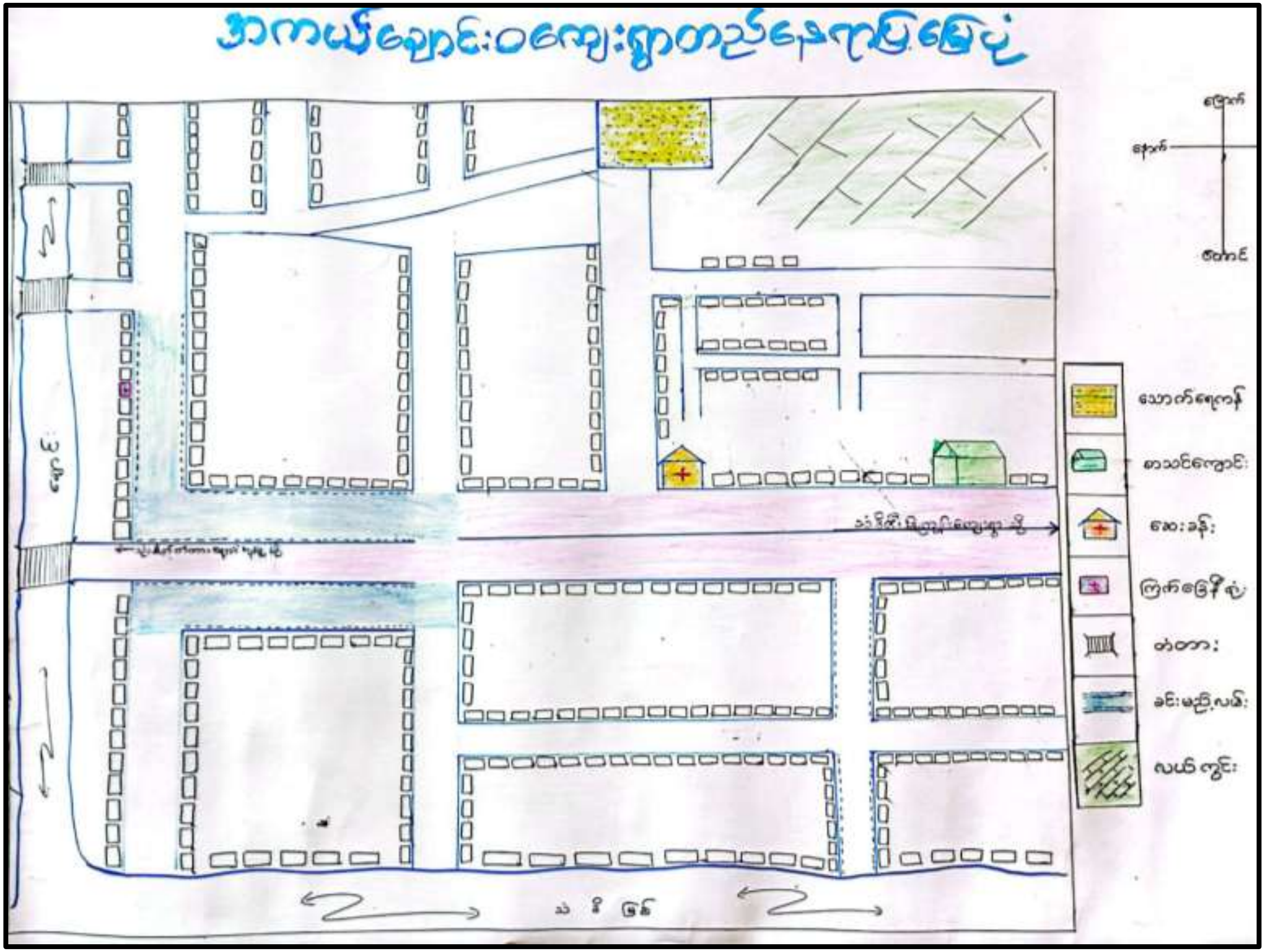

ဒေးဒရဲမြို့နယ်၊ သံဒိဇီးဖြူကုန်းကျေးရွာအုပ်စု၊ အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာ ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်

စဉ်	အကြောင်းအရာ	တန်ခူး	ကဆုန်	နယုန်	ဝါဆို	ဝါခေါင်	တော်သလင်း	သီတင်းကျွတ်	တန်ဆောင်မုန်း	နတ်တော်	ပြာသို	တပို့တွဲ	တပေါင်း
၁	ရာသီဥတုအခြေအနေ												
၂	လယ်/ယာစိုက်ပျိုးရေး			မိုးစပါးစိုက်	မိုးစပါးစိုက်	ဆေးဖျန်း	ဓါတ်မြေဩဇာ	ဓါတ်မြေဩဇာ	မိုးစပါးရိတ်	မိုးစပါးရိတ်			
၃	အသုံးစရိတ်	နည်း	နည်း	များ	များ	များ	အလွန်များ	အလွန်များ	များ	များ	နည်း	နည်း	နည်း
၄	ချေးငွေလိုအပ်မှု	နည်း	နည်း	များ	များ	များ	များ	များ	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း
၅	ဝမ်းစာဖူလုံမှု	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ
၆	သောက်သုံးရေဖူလုံမှု	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ
၇	တိရစ္ဆာန်အစာ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ	ရှိ
၈	တိရစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း	နည်း
၉	ပွဲတော်	သင်္ကြန်ပွဲ	ညောင်ရေသွန်းပွဲ					ဆီးမီးထွန်းပွဲ	ကထိန်ပွဲ				
၁၀	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်	မရှိ	မရှိ	မိုးရေချောင်းရေကြီး	မိုးရေချောင်းရေကြီး	မိုးရေချောင်းရေကြီး	မိုးရေချောင်းရေကြီး	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ

ဒေးဒရဲမြို့နယ်၊ သံဒိဇီးဖြူကုန်းကျေးရွာအုပ်စု၊ အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းပြမြေပုံ

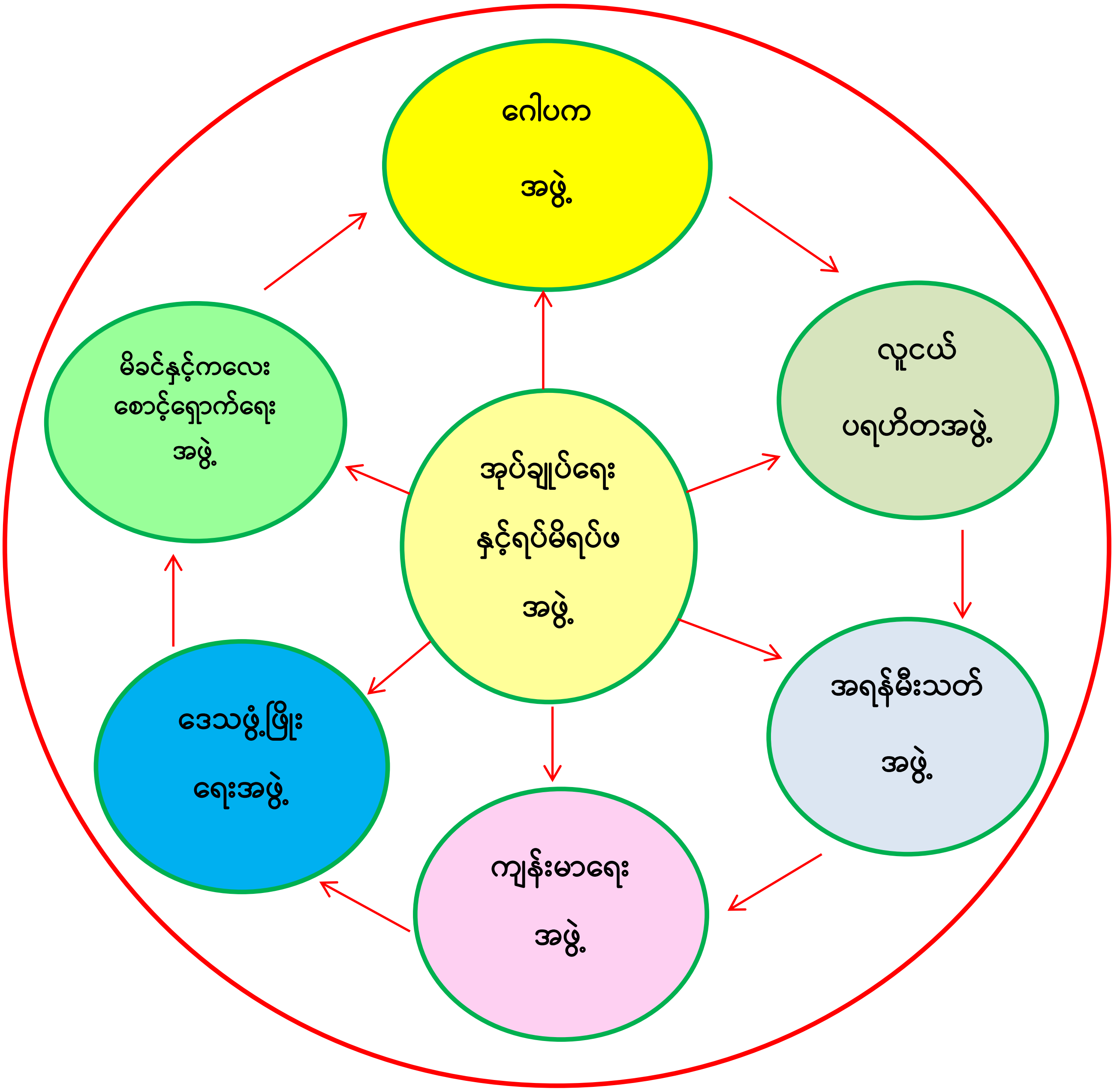

အပိုင်း(က)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းစဉ်

(၁) နိဒါန်း-ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့်လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့်အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက် များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာ များစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ် စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက် လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ် မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကို စုစည်း ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များ အတွက်အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်း များအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့်အသေး စားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့်ကျေးလက်လူထု၏တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့ ၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့ အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှုပိုမို ကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရနိုင်မည့်အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့်လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့်လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင်လူထုကို အဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့်လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံချက်များကို နှစ်အလိုက် ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့်အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ဒေးဒရဲမြို့နယ်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အောက်ပိုင်းတွင် တည်ရှိ၍ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ဖျာပုံခရိုင်တွင် တည်ရှိပါသည်။ ဒေးဒရဲမြို့နယ်သည် မြောက်လတ္တီတွဒ် ၁၆ ဒီဂရီ ၃၈ မိနစ်နှင့် ၁၆ ဒီဂရီ ၀၅ မိနစ် ကြား၊ အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ် ၉၅ ဒီဂရီ ၄၀ မိနစ်နှင့် ၉၆ ဒီဂရီ ၀၅ မိနစ်ကြား၊ အရှေ့မှအနောက်သို့ (၂၅)မိုင်နှင့် တောင်မှမြောက်သို့ (၁၇)မိုင်ရှည်လျားပါသည်။ ဒေးဒရဲမြို့၏ဧရိယာ အကျယ်အဝန်းမှာ(၁.၄၁၁) စတုရန်းမိုင် နှင့် ကျေးရွာအုပ်စုဧရိယာမှာ (၄၀၀.၃၀၃)စတုရန်းမိုင်ရှိပြီး ဒေးဒရဲမြို့နယ်၏ စုစုပေါင်းဧရိယာ အကျယ်အဝန်းမှာ (၄၀၁.၇၁၄)စတုရန်းမိုင် ကျယ်ဝန်းပါသည်။

ဒေးဒရဲမြို့နယ်သည် အရှေ့ဘက်နှင့်တောင်ဘက်တွင် မုတ္တမပင်လယ်ကွေ့နှင့် ထိစပ်လျက်ရှိပြီး၊ အနောက်ဘက်တွင် ကျိုက်လတ်မြို့နှင့် ဖျာပုံမြို့၊ မြောက်ဘက်တွင် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ်၊ ကော့မှူးမြို့နယ်တို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်လျှက်ရှိပါသည်။

ဒေးဒရဲမြို့နယ်သည် ပြန့်ပြူးသောမြေမျက်နှာသွင်ပြင်နှင့် မြစ်ချောင်းများရှိပါသည်။ ဒေးဒရဲမြို့နယ်သည် မြစ်ချောင်းများပေါများသောဒေသတစ်ခုဖြစ်ပြီး မြစ်ချောင်းများသည်မြောက်မှတောင်သို့ စီးဆင်းလျက် ရှိသည်။ ထင်ရှားသောမြစ်ချောင်းများမှာ တိုးမြစ်၊ ဖျာပုံမြစ်၊ ကျိုက်လတ်မြစ်၊ ဘိုးတုပ်မြစ်၊ ဒုံရမ်းမြစ်၊ သံဒိမြစ်တို့ ဖြစ်ပြီး သင်္ဘောစက်လှေများလည်းသွားလာနိုင်သောမြစ်များဖြစ်ပါသည်။မြစ်အများစုမှာ ရေချိုများ ဖြစ်၍ စိုက်ပျိုးရေ၊ သောက်သုံးရေများအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ဒေးဒရဲမြို့နယ်သည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဖြစ်သောကြောင့် မိုးရွာသွန်းမှုများသောဒေသ ဖြစ်ပါသည်။ ဒေးဒရဲမြို့နယ်သည် သမမျှတသောရာသီဥတုရှိပြီး အမြင့်ဆုံးအပူချိန်(၃၄°C) ရှိပြီး အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၁°C) ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နှစ်ပျှမ်းမျှမိုးရွာရက်(၁၁၅)ရက်ရှိပြီး ပျှမ်းမျှမိုးရေချိန် (၉၅)လက်မဖြစ်ပါသည်။ မိုးအများဆုံးရွာသွန်းသောလမှာ ဇူလိုင်လ၊ ဩဂုတ်လနှင့် စက်တင်ဘာလများဖြစ်ပါသည်။

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ ဒေးဒရဲမြို့နယ်၏ တောင်ဘက် ဒုံရမ်းမြစ်နံဘေးတွင်တည်ရှိသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။ သံဒိဇီးဖြူကုန်းကျေးရွာအုပ်စုတွင် ပါဝင်ပါသည်။ ဒေးဒရဲမြို့နယ်နှင့် (၂၅)မိုင်ခန့် ကွာဝေးပါသည်။ မြောက်ဘက်တွင် သံဒိသဲကုန်းကလေးကျေးရွာအုပ်စု၊ အရှေ့ဘက်တွင် အကယ်ရွာမကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင် ကျွဲသလင်းကုန်းကျေးရွာအုပ်စုတို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်းထိစပ်နေသော ဒေသတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာသည် ပင်လယ်၊ မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်း/အိုင်များ ဝန်းရံလျက်ရှိပြီးလယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်သော ဒေသတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။ အခြားလုပ်ငန်းများကိုလည်း အနည်းငယ်လုပ်ကိုင်သောဒေသတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် ဓာတ်သတ္တုဆိုင်ရာသဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထွက်ရှိမှုမရှိပါ။ သို့သော်လည်း ဆေးဖက်ဝင်အပင်များဖြစ်သည့် ဆေးဂမုန်းမြစ်များနှင့် ခွေးလျှာသီးပင်နက်စသည်တို့ ပေါက်ရောက်သည့်ဒေသတစ်ခုလည်းဖြစ်ပါသည်။ လယ်မြေနှင့်ခြံမြေများ အသင့်အတင့်ရှိကာ မြေဆီလွှာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ တောင်သူအားလုံးမှာ မိုးရေကို အဓိကအားထား၍ စပါးစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ဥယျာဉ်ခြံမြေများတွင် ချောင်းရေကို အသုံးပြု၍ ကွမ်းသီးပင်၊ အုန်းပင်၊ ငှက်ပျောနှင့် အခြားသီးပင်စားပင်များကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မြစ်၊ ချောင်း ပေါများသည့်အတွက် ရေလုပ်ငန်းကိုလည်းလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၃) ကျေးရွာ၏လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၃၉၄)စုရှိပြီး လူဦးရေစုစုပေါင်း(၁၈၇၈)ဦးရှိပါသည်။ ပျှမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၄.၇)ဦးနှုန်းခန့်ရှိသောကြောင့် ကျေးလက်အိမ်ထောင်စု၏ အမျိုးသားအဆင့် ပျှမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၄)ဦးနှုန်းထက်များကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ အသက်(၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်)အထိ အလုပ်လုပ် နိုင်သောလူဦးရေမှာ (၇၈%)ရှိပြီး (၁၅)နှစ်အောက်လူဦးရေနှင့်အသက်(၆၄)နှစ်အထက် လူဦးရေစုစုပေါင်း (၂၂%)ခန့်သည် မှီခိုသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေ အသင့်အတင့်ရှိမှုကြောင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းများအဖြစ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ထောက်ပံ့မှုပေးနိုင်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ-ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်သော ဥစ္စာဓနအဆင့်ခွဲခြားမှုနည်းလမ်းအရ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၇၈%)မှာ ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြပါသည်။အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုများမှာ(၂၄)စုရှိပြီး သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ကာ၊ ပျဉ်ခင်းအိမ်အမျိုးအစားများဖြင့် နေထိုင်ကြပါသည်။ လယ်ကေ(၁၅) ကေနှင့်အထက်(၂၄)ဦး ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။လယ်ယာသုံးကိရိယာများနှင့် ကျွဲ၊ နွား အနည်းငယ်ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများမှာ (၉၄)စုရှိပြီး လယ်(၅)ကေမှ(၁၂.၅)ကေ ကြား ပိုင်ဆိုင်ကြကာ ပျဉ်ခင်း၊ ထရံကာ၊ သွပ်မိုးသည့် အိမ်အမျိုးအစားများဖြင့် နေထိုင်ကြပါသည်။ လယ်ယာသုံးကိရိယာများ အနည်းငယ်နှင့် ကြက်၊ ဘဲ၊ ဝက်များကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူကြပါသည်။ မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ (၂၂၂)စုရှိပြီး လယ်(၂.၅)ကေမှ(၅)ကေ ကြားပိုင်ဆိုင်ကြကာ ကြမ်းခင်း၊ ထရံကာ၊ ဓနိမိုးသည့် အိမ်အမျိုးအစားများဖြင့် နေထိုင်ကြပါသည်။ တစ်နှစ်ဝင်ငွေမှာ မများပြားသော်လည်း အကြွေးတင်ရှိမှုမှာ အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု(၅၄)စုရှိပြီး လယ်ကေအနည်းငယ်သာ ပိုင်ဆိုင်ကြကာ လယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် လယ်ယာသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိပါ။ အိမ်အခြေအနေမှာ ဓနိမိုး၊ ဓနိကာ၊ ဝါးကြမ်းခင်း အိမ်များဖြင့် နေထိုင်ကြပြီး ကျပန်းလုပ်ကိုင်ကြသူများဖြစ်ကြပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသောအိမ်ထောင်စု(၂၈၆)စုရှိသည့်အနက် (၁၅)ရာခိုင်နှုန်းမှာ (၃-၆) လအထိဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိ၍ ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်ပြီး၊ (၁၅)ရာခိုင်နှုန်းမှာ (၆-၁၂)လ အထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိဘဲ လုပ်အားခများ ကြိုတင်ထုတ်ယူ၍ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင် စားသောက် နေထိုင်ကြပါသည်။ ၄င်းတို့သည် လုပ်အားခကြိုယူခြင်း၊ ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ ချေးယူခြင်း အပြင် အခြားဒေသသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်သော မိသားစုဝင်များထံမှ ပြန်ပို့ငွေတို့ဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာ ဖူလုံရေး ဖြေရှင်းနေကြရပါသည်။ ငွေကြေးအရင်းအနှီးမဖူလုံသော ဆင်းရဲသောတောင်သူများအဖို့ ထိခိုက်မှုများရှိနိုင်ပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ကြုံတွေ့လာလျှင် ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စု (၄၃%)ခန့်မှာ အခက်အခဲကြုံတွေ့ရနိုင်ပါသည်။

(ဃ)ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

ကျန်းမာရေးအတွက်တစ်ခုခုဖြစ်ပွားပါက ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိပြီး သုံးဒါတ်တံတားချောင်းကျေးရွာအုပ်စု အကယ်ရွာမ ကျေးရွာ တိုက်နယ်ဆေးရုံတွင်လည်း သွားရောက်ကုသမှုခံယူလျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာနှင့်(၂၅)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ဒေးဒရဲမြို့နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ပြသကြရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သုံးရေအတွက်ချောင်းရေကို အဓိကသုံးစွဲကြပြီး သောက်သုံးရေအတွက် မိုးရေကိုသုံးစွဲကြပါသည်။ သောက်သုံးရေမိုးတွင်းအခါတွင်လုံလောက်မှုရှိသော်လည်း တပို့တွဲလမှစ၍ လုံလောက်မှု မရှိတော့ပါ။ သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါမှာ ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ဖြစ်ပွားမှုလျော့နည်းလာပါသည်။ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်း တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေး အသိအမြင်များရှိကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝမှုရှိကြပါသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာကြပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်း(၁)ကျောင်း ရှိသဖြင့် ကျောင်းသား/သူများ ပညာသင်ကြားရာတွင် အလွယ်တကူလေ့လာသင်ယူနိုင်ပါသည်။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂပစ္စည်းများမှာ လုံလောက်မှုရှိသော်လည်း အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုမှာ နည်းပါးပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများတွင် ဘွဲ့ရသူဦးရေ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

ကျေးရွာရှိ လယ်မြေများတွင် မိုးရာသီစပါးအဖြစ် တစ်သီးစားတည်းသာစိုက်ပျိုးကြပြီး ဆောင်းသီးနှံ စိုက်ပျိုး၍မရကြပါ။ ဥယျာဉ်ခြံမြေများတွင် ကွမ်းသီးပင်၊ အုန်းပင်၊ ငှက်ပျောပင်၊ ဓနိပင်နှင့် စားပင်သောက်ပင်သီးနှံ အနည်းငယ်ကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ကျွဲ၊ နွား၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲမွေးမြူခြင်းစသည်တို့ကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူကြပါသည်။ ကိုယ်ပိုင်လယ်ယာမြေမရှိသော အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် ကျပန်းလုပ်သားများအဖြစ် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီး မြစ်၊ ချောင်းများတွင် ငါး၊ ပုဇွန်၊ ဂဏန်းဖမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများအပြင် ပင်လယ်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းများကိုလည်း လုပ်ကိုင် ကြပါသည်။ စက်ရုံများတွင်ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နေကြသော ဝန်ထမ်းများလည်းရှိပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အမျိုးသားဦးရေမှာ အမျိုးသမီးဦးရေထက် အနည်းငယ်များပါသည်။ စပါးစိုက်ချိန်နှင့် စပါးသိမ်းချိန်တို့တွင် အမျိုးသားတစ်ဦးလျှင် (၈၀၀၀)ကျပ်မှ (၆၀၀၀) ကျပ်ရရှိပြီး အမျိုးသမီးတစ်ဦးလျှင် (၆၀၀၀)ကျပ်မှ (၅၀၀၀)ကျပ်ခန့်ရရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ စာတက်မြောက်မှုတွင်လည်း ပညာရေးအဆင့်အလိုက်တွင် အမျိုးသား/အမျိုးသမီးလူဦးရေမှာ မျှတပြီး အမျိုးသားဦးရေမှာ အနည်းငယ်များပြားပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင်ကြပါသည်။ သို့သော်ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်များတွင် အမျိုးသမီးများ၏အခန်းကဏ္ဍမှာ အနည်းငယ်အားနည်းနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာ အထောက် အကူပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် လူငယ်အဖွဲ့နှင့် ပရဟိတအဖွဲ့တို့သည် ကျေးရွာ၏သာရေးနာရေးကိစ္စရပ်များကို ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့်ပူးပေါင်းကာ ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။ ယခုအခါတွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင်ပူးပေါင်းပါဝင်ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။ ဤကော်မတီသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာရှိ လယ်သမားများသည် စပါးကိုသာ အဓိကစိုက်ပျိုးကြပြီး စိုက်ဧက(၄၇၀)ဧကစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ စိုက်ခင်းအားလုံးသည် အစေ့ချစနစ်နှင့် အပင်စိုက်ပျိုးခြင်းစနစ်တို့ကိုတို့ကို ကျင့်သုံးကြပါသည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ပံ့ပိုးသောချေးငွေမှာ စိုက်ပျိုးစရိတ်ကို အထောက်အကူပြုသော်လည်း ရာသီချိန်အမီမရရှိပါ။ ထို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးစရိတ်အတွက် (မြေပြင်ချိန်မှစ၍ ပေါင်းသတ်ခြင်း၊ မြေဩဇာ ကျဲပတ်ချိန်အတွင်း) အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်အား ပြင်ပလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဓာတ်မြေဩဇာအရောင်းဆိုင်များမှ အတိုးနှုန်း(၅)ကျပ်နှုန်းဖြင့် ချေးယူရပါသည်။ ဥယျာဉ်ခြံမြေများတွင် အုန်းပင်၊ကွမ်းသီးပင်၊ ဓနိပင်များကိုသာ အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပြီး သီးပင်စားပင်များကို အိမ်ထောင်စုအလိုက် စားလောက်ရုံသာ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးအနည်းငယ်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ကျွဲ၊ နွား၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲများကို မွေးမြူကြပါသည်။ မြစ်၊ ချောင်း များတွင် ငါး၊ ပုဇွန်ဖမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများနှင့် ပင်လယ်ငါးဖမ်းခြင်းလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်သောအိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်ရှိကြပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူများလည်းရှိကြပါသည်။ ဈေးဆိုင်အရောင်းအဝယ်လုပ်သား၊ ပန်းရံလုပ်သား၊ စက်ရုံလုပ်သား၊ ငါးဖမ်းသင်္ဘောလုပ်သား အစရှိသည့်လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား အနည်းငယ်လည်း ရှိပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးကိုသာ အဓိကထားလုပ်ဆောင်သော ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတလေ့လာမှုအားနည်းမှုများကြောင့် စပါးစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများကျရောက်တက်ခြင်းကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓာတုမြေသြဇာသုံးစွဲမှုများပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးစနစ်အစား ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားလာသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာသည် ပင်လယ်၊ မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင်များနှင့်ထိစပ်နေသောကျေးရွာဖြစ်သဖြင့် မုန်တိုင်းဘေးအန္တရာယ်မှာ များပြားပါသည်။ အားပျော့သောမုန်တိုင်းဝင်ရောက်သည့်အချိန်တွင်မိုးကြီးခြင်း၊ ချောင်းရေတက်ခြင်း၊ လေတိုက်ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်မှုအများဆုံးကျေးရွာလည်းဖြစ်ပါသည်။ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအတွက် မည်သည့်အဖွဲ့၊ မည့်သည့်ဌာနမှ သင်တန်းပေးခြင်း၊ ကြိုတင်စီမံပေးခြင်း မရှိပါ။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် လက်ကိုင်ဖုန်း၊ ရေဒီယို၊ တီဗွီတို့မှ သိရှိရပါသည်။ မြို့နယ်နှင့်ဝေးကွာသည့်အတွက် ဒေသလုံခြုံရေးအား ကျေးရွာအုပ်စုရဲစခန်းမှ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

ငွေချေးရန် အရင်းအမြစ်များမှာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ လယ်သမားများကိုသာ ထုတ်ချေးပြီး တစ်ကေလျှင် (၁၅၀၀၀၀) ကျပ်နှုန်း ထုတ်ချေးပေးပါသည်။ သို့သော်စိုက်ပျိုးစရိတ်များ၊ သွင်းအားစုတန်ဖိုးများ မြင့်တက်လာမှုကြောင့် မလောက်ငသည့်အပြင် စိုက်ပျိုးစရိတ်အချိန်မီမရရှိသဖြင့်များစွာအခက်အခဲဖြစ်ရပါသည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၀.၄၂)ကျပ်နှုန်းဖြစ်ပြီး လတိုးဖြစ်ပါသည်။ ထုတ်ချေးသည့်ကာလမှာ(၁)နှစ်ဖြစ်သည်။ လယ်သမားများအနေဖြင့် လုံလောက်သောချေးငွေပမာဏအား နှစ်ရှည်(အနည်းဆုံး ၃နှစ်) ထုတ်ချေးမည်ဆိုပါက ပိုမိုအကျိုးရှိစွာ အသုံးချနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

သမဝါယမချေးငွေကို ချေးယူခြင်းမရှိကြပါ။ပတ်-မြန်မာဖူလတန်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များအနေဖြင့် ကျေးရွာတွင်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိပါ။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှချေးငွေရရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေရရှိရန် ပုံစံ(၇) လိုအပ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျပန်းမိသားစုများအနေဖြင့် ငွေချေးရန် အခက်အခဲဖြစ်နေပါသည်။ ချေးငွေအဖွဲ့အစည်းများဝင်ရောက်ပေးပါက ကျပန်းလုပ်ကိုင်သူများအနေဖြင့် အနည်းငယ်အဆင်ပြေကြမည်ဖြစ်ပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာအတွင်း၌ အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်း(၁)ကျောင်းတည်ရှိပြီး လက်ရှိ ပညာသင်ကြားနေသော ကျောင်းသား/သူဦးရေ (၂၆၉)ဦး ရှိပါသည်။

ကျန်းမာရေးအတွက် တစ်ခုခုဖြစ်ပွားပါက ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းတွင် သွားရောက်ကုသ၍ လွယ်ကူပြီး အရေးကြီးလူနာများအနေဖြင့် ကျေးရွာနှင့်(၂၅)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ဒေးဒရဲမြို့နယ်ပြည်သူ့ ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ပြသရပါသည်။ ကျန်းမာရေးအတွက် အရေးပေါ်ကိစ္စပေါ်ပေါက်လာပါက ရေလမ်းခရီးဖြင့် မြစ်ကြောင်းဘက်ကသွားလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ချောင်းအတွင်းလမ်းမှသွားလျှင်သော်လည်းကောင်း ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ရသည့်အတွက် အခက်အခဲရှိနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း အဝီစိတွင်းတုံကင်(၁)တွင်း၊ ရေကန် နှင့် မြစ်ရေ/ချောင်းရေ ကိုသာ အဓိကထား သုံးစွဲလျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သောက်ရေသုံးရေအတွက် မိုးရာသီ၌ မိုးရေကို သိုလှောင်ထားပြီး ၎င်းမိုးရေကိုသာ သောက်သုံးကြပါသည်။ သုံးရေအဖြစ် ရေကန်ကိုသာ အဓိကထား သုံးစွဲကြပါသည်။ ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၁၉၁)အိမ်ရှိပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စု(၂၀၃)မှာ အိမ်သာရှိသော်လည်း ချောင်းတွင်းသို့သာ စွန့်သည့်အတွက် ကျန်းမာရေးအသိအမြင်နည်းခြင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဒေသဓလေ့ကြောင့်သော်လည်းကောင်း သုံးစွဲနေကြသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များမှာ ကျေးရွာ၏သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာပွဲလမ်းသဘင်များတွင် တက်ကြွစွာပါဝင် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်လည်း အားတက်သရောပါဝင်ကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများ လက်လှမ်းမီမှု– လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍတွင် ကုန်းလမ်းနှင့်ရေလမ်း နှစ်မျိုးစလုံးအား အသုံးပြုရပါသည်။ လှေ (၂၇)စီး၊ စက်လှေ(၄၃)စီး၊ ဆိုင်ကယ် (၃၀)စီး၊ စက်ဘီး(၁၆)စီးနှင့် သုံးဘီးဆိုင်ကယ် (၁)စီးတို့ကိုအသုံးပြု၍သွားလာကြပါသည်။ ကျေးရွာလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး (၃၈၀၀)ပေခန့် ရှည်လျားပါ သည်။ ကျေးရွာတွင် မီးအလင်းရောင်အတွက် လျှပ်စစ်မီးရရှိပြီး မတတ်နိုင်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ ဆိုလာမီးနှင့် ဘက်ထရီမီး တို့ကို အသုံးပြုကြပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာအတွင်း အိမ်ထောင်စုများသည် မိသားစုပမာခင်မင်ရင်းနှီးစွာ နေထိုင်တက်သော ဓလေ့ရှိကြသဖြင့် ပြဿနာကြီးကြီးမားမားဖြစ်လေ့မရှိပါ။ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၏ ဆုံးမမှု၊ လူကြီးသူမများ၏ ကြီးကြပ် မှုဖြင့် အေးချမ်းသာယာစွာ နေထိုင်ကြပါသည်။ အခြားအမှုအခင်းဖြစ်ပွားခြင်း လုံးဝမရှိပါ။

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(၁) စိုက်ပျိုးရေး

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများမှာ သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတုအနေအထားနှင့် လယ်ယာမြေများအား အသင့်အတင့် အသုံးချနိုင်ခြင်း၊ သီးနှံ မျိုးစေ့များကို ဝယ်ယူ၍ရနိုင်ခြင်း၊ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေသြဇာနှင့် အခြားဓာတုဗေဒသွင်း အားစုများ အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း၊ လုပ်အားအသင့်အတင့်ရရှိနိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးသီးနှံ များအား ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများအား အသင့်အတင့် ပိုင်ဆိုင်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေး

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာအနေဖြင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် အခြေအနေကောင်း များမှာ ရေခံမြေခံကောင်းမွန်ခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ အသင့်အတင့် ဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း၊ မွေးမြူသော တိရစ္ဆာန်များအတွက် လိုအပ်သောသွင်းအားစုများကိုဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း၊ မွေးမြူထားသော ထုတ်ကုန်များ ရောင်းချရန်ဈေးကွက်ရှိခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ပညာရေး

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာအနေဖြင့် ပညာရေးအတွက်အခြေအနေကောင်းများမှာ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းရှိသဖြင့် ပညာတတ်လူဦးရေများရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) ကျန်းမာရေး

ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိခြင်းနှင့် ဒေးဒရဲမြို့နယ် ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး နှင့်(၂၅/၀)မိုင်ခန့် ကွာဝေးခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေစုစုပေါင်းမှာ (၁၄၆၇)ဦးရှိပြီး ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၇၈%) ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရဦးရေအသင့်အတင့်ရှိသောကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များရှိနေပါသည်။ လူကြီး၊လူငယ်လက်တွဲပြီး ကောင်းမွန်စွာ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း လုပ်ဆောင်ကြသော အလေ့အထကောင်းများကလည်း အနာဂတ်ကာလအတွက် အားရဖွယ်ရာပင်ဖြစ်သည်။

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် စပါးတစ်မျိုးတည်းသာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ ရောင်းချချိန်တွင် သီးနှံဈေးနှုန်း မကောင်းသောကြောင့် မိမိလုပ်အားခပြန်ရရုံထုတ်လုပ်မှုအဆင့်သာရှိသော်လည်း လယ်သမား မိသားစုများနှင့် ကျပန်းလုပ်ငန်းများအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ၊ စပါးရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု၊ ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်များတွင် ကျေးရွာသူ/သားများအတွက် ဝင်ငွေနှင့်စားနပ်ရိက္ခာကို အတန်အသင့် ဖူလုံစေသည်ဟုဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။

စီပွားရေးမြို့တော်ဖြစ်သည့် ရန်ကုန်မြို့နှင့် (၆၅)မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေးသည်ဖြစ်၍ ကျေးရွာရှိ သီးနှံစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်သူများအနေဖြင့် ဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်မည့်အခွင့်အလမ်းများ ရှိနေပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် တံငါလုပ်ငန်းများဖြင့် အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ အသက်မွေးမှုပြုကြသဖြင့် မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသောချေးငွေကိုထုတ်ယူနိုင်ခြင်း၊ မိမိတို့အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများအတွက် သင့်တော်သောရင်းနှီးငွေ ပမာဏာအား ရရှိနိုင်ပါသည်။

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာရှိ မိဘ/ဆရာအသင်းသည် စုစည်းတက်ကြွစွာဖြင့် လိုအပ်ချက်များကို ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သောကြောင့် မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းအဆင့်ပညာရေးအတွက် ကောင်းမွန်သော အလားအလာများဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် မိမိတို့ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းတည်ရှိသဖြင့် နေ့ချင်းပြန် ကျောင်းတက်နိုင်သည်ဖြစ်ရာ ကုန်ကျစရိတ်နည်းပါးစွာဖြင့် ပညာတက်လူငယ် လူရွယ်များ ထွက်ပေါ်လာနိုင် မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းတည်ရှိခြင်း ဒေးဒရဲမြို့နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံနှင့် (၂၅)မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေးပြီး ကွာဝေးသောကြောင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများအား ရယူနိုင်သည့် ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအနေဖြင့် သာရေး၊နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ကြပြီး ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်လည်း တက်ကြွစွာပါဝင်ကြပါသည်။ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များနှင့် လူကြီးသူမ များ၏ဆုံးမမှုများကြောင့် မူခင်းများဖြစ်ပွားမှု မရှိခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်း တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့များရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍ မှလွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့်တစ်ခုချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အသင့်တင့်ရှိပါသည်။

(၁) စိုက်ပျိုးရေး

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေများတွင် ရေနုတ်မြောင်းများကို စနစ်တကျတူးဖော် ပေးခြင်းမရှိခြင်း၊ ပင်လယ်နှင့်နီးသောကြောင့် မိုးရာသီတွင် မိုးများပါက မြေနိမ့်ပိုင်းရှိ လယ်ယာမြေများ ရေနစ်မြုပ်မှုဒဏ်ခံစားရပါသည်။ ထို့အပြင် ကုန်ထုတ်လမ်းမရှိသဖြင့် ကုန်စည်စီးဆင်းမှုတွင် နှောင့်နှေးပြီး အကျိုးအမြတ် ရသင့်သလောက် မရနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေပါသည်။

စပါးအထွက်တိုးနည်းပညာများကို စနစ်တကျသိရှိမှုမရှိခြင်း၊ လိုအပ်သော သွင်းအားစု များကို အချိန်မီထည့်သွင်းနိုင်မှု မရှိနိုင်ခြင်းကြောင့် အကျိုးရလဒ်ကို အထင်အရှားမမြင်ရနိုင်၍ နည်းပညာ ပြန့်ပွားကျင့်သုံးမှုနှင့် တောင်သူအားလုံးအကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းလာစေရန် များစွာအချိန်ယူရအုံး မည်ဖြစ်ပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေး

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာအနေဖြင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် အခက်အခဲများမှာ လုံလောက်သော အရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊ စားကျက်မြေရှားပါးခြင်း၊ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူရာတွင်

ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်နေခြင်း၊ ကုန်ထုတ်လမ်းမရှိသဖြင့် အရောင်းအဝယ်ဈေးနှုန်းနိမ့်ကျခြင်းနှင့် မွေးမြူထားသော ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချရာတွင် ဈေးကောင်းမရရှိခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ပညာရေး

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်း(၁)ကျောင်းရှိသော်လည်း ကျောင်းသား အင်အားနှင့် ဆရာ/ဆရာမအင်အား အချိုးကျလုံလောက်မှုမရှိခြင်းကြောင့် ပညာရေးတွင် အနည်းငယ်အားနည်းမှုရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

(၄) ကျန်းမာရေး

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာအနေဖြင့် ကျေးရွာတွင်ဆေးပေးခန်းတည်ရှိသော်လည်း အရေးကြီးလူနာများအား အနီးစပ်ဆုံးမြို့နယ်ဆေးရုံသို့သာ အားကိုးရသဖြင့် ၎င်းဆေးရုံသို့ သွားရာလမ်းမှာ မိုးရာသီ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအလွန်ခက်ခဲခြင်းနှင့် ကျန်မာရေးဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြုဆေးဝါးနှင့် စမ်းသပ်ကိရိယာများ မပြည့်စုံခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစုများမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများတက်မြောက်မှုအားနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ အတွက်နီးစပ်ရာ ကျေးရွာများ၊ ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာများ မသိရှိကြခြင်း၊ ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့်အချိန်တွင် လိုအပ်သလောက် ချေးငွေရရှိရန် အကန့်အသတ်များရှိခြင်း စသည်တို့ကလည်း လိုအပ်ချက်များ ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေများ ရရှိသော်လည်း တင်းကြပ်သော ချေးငွေစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့် ချေးငွေကာလတိုတောင်းခြင်းများသည် တောင်သူများအတွက် အကျိုးအမြတ်ဖြစ်ထွန်းရန် အဟန့်အတားများဖြစ်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာ၏ဓလေ့မှာ လူကြီးများသာ ခေါင်းဆောင်တင်မြောက်ရန် စဉ်းစားလေ့ရှိသဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှု အပိုင်းတွင် စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိသော်လည်း လူငယ်များမှာ နောက်ကျန်နေကြရသည်။ လူငယ်များအနေဖြင့် အင်တာနက်မှတဆင့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရယူနိုင်သော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆက်စပ်သော မိမိတို့၏ အတွေ့အကြုံများကို ပြန်လည်အသုံးချမှုနှင့် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး သဘောတရားများကို သဘောပေါက်နားလည်မှု အားနည်းကြသည်မှာ အနာဂတ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အဟန့်အတားဖြစ်ပါသည်။

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် လူမှု စီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီး ဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲကြသောအခါ လူထုပူးပေါင်း ဖော်ထုတ်သော နည်းလမ်းဖြင့် အဆိုပါရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် ပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေး အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းဗျူဟာများကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ တစ်ဦး ချင်းစွမ်းရည်တိုးတက်ရေးတို့အပြင်ပညာရေးကို အလေးထားပြီး ကလေးများနှင့် လူငယ်များ အတွက် လူသားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များကိုလည်း (၂၀၂၁ခုနှစ်မှ ၂၀၂၅ခုနှစ်)အတွင်း အောင်မြင်စွာအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါအတိုင်းရိုးရှင်းစွာ ချမှတ်ထားပါသည်။

(၁) ရွာလူထုသည်လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်စေရန်နှင့် ကျေးရွာမီးလင်းရေးဆောင်ရွက် ပြီး လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားလာရမည်။

(၂) ရွာလူထုသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြင့် ထုတ်ကုန်တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်းအား တိုးတက် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေတိုးတက်စေရမည်။

(၃) လူငယ်များအား ပညာတတ်မြောက်မှုကို ပိုမိုတိုးတက်စေခြင်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်း ပညာရပ်များကျွမ်းကျင်မှုရှိစေပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး စီးပွားရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် ဝင်ငွေတိုးမြင့်လာစေရမည်။

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက် ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျဆောင်ရွက်ခြင်း အားဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟုယုံကြည်ပါသည်။

(၁) ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားလိုင်းနှင့်ဝေးကွာသည့်အတွက် မည်သို့ဆောင်ရွက်ရမည်ကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက် တင်ပြထားခြင်း၊ မီးလင်းရေးကော်မတီ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ငွေကြေးများကို ကြိုတင်စုဆောင်းထားခြင်း များကို အရေးတကြီး ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာတွင်းလမ်းများနှင့် ချဉ်းကပ်လမ်းများအား အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းများအတွက် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ အကူအညီပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ကျေးရွာလူထုလုပ်အား ပေါင်းစပ်ကာလုပ်ဆောင်သွားပါမည်။

(၃) ကျေးရွာရှိ မိရိုးဖလာစိုက်ပျိုးနည်းများကိုသာ အသုံးပြုနေသောတောင်သူများ၏ ဝင်ငွေ တိုးတက်လာစေရန်အတွက်အထွက်နှုန်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းပြီး ဈေးကွက် အတွင်း လူကြိုက်များသော သီးနှံမျိုးများကိုသာ ဦးစားပေးစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ရန်နှင့် စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာများ၊ ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ရေးနည်း လမ်းများအတွက် လိုအပ် ချက်များကို မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

(၄) ကျေးရွာအတွင်းရှိလူငယ်များ၏ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများရရှိစေရန်အတွက် ဒေသအတွင်း စက်ရုံအလုပ်ရုံများ တိုးတက်များပြားလာစေရန် ဖိတ်ခေါ်ရန်၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာသင်တန်းများအတွက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ ဈေးကွက်ထိုးဖောက်မည့် အကျိုးတူအုပ်စုဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ ဒေသထွက် ကုန်များဈေးနှုန်းပိုမိုရရှိရန် ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်သောနည်းပညာများရရှိရန်နှင့် ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှုရရှိရန် လိုအပ်နေပါသည်။

(၅) ကျေးရွာအတွင်းတွင် လယ်သမားများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေအစီအစဉ်ရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ကျေးရွာတွင်း အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် ချေးငွေထုတ်ချေးပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး ထွက်ကုန်များနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေပါမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသောချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါအဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့် ထိုမှတဆင့်ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြုဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန် အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့သည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရ ထံမှရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင်အားထုတ်လုပ်ကိုင်မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်းနှင့်ရွေးချယ်ခဲ့သောဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန်မှန်ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင် ရေးဆွဲခြင်းစသည်တို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အကူအညီများဆက်လက်ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်သောချေးငွေများရရှိမှုကလည်း အဓိကဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာများတွင် ချေးငွေထုတ်ချေးပေးနေသော မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် အနေဖြင့် ဆောင်းသီးနှံ (ကာလတိုချေးငွေ)တစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ပေးနေသောကြောင့်

အခြားသီးနှံ စိုက်ပျိုးသူတောင်သူများအတွက် လိုအပ်ချက်များရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ တောင်သူအများစုသည် ကာလရှည်ချေးငွေထုတ်ချေးပေးနိုင်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင် လိုကြသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများ လိုအပ် သော ချေးငွေများထုတ်ချေးပေးနိုင်ရန် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကိုလျှော့ချပြီး ဒေသလိုအပ်ချက်နှင့် အညီပြောင်းလဲ သင့်ပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့်ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ရပ်မှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများ၏ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာသဘောသဘာဝသိရှိမှုအားနည်းခြင်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော ထုတ်ကုန်များရရှိရေးအတွက် ခေတ်မီသောနည်းပညာများ လိုအပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဒေးဒရဲမြို့နှင့် (၂၅)မိုင် ၊ရန်ကုန်မြို့နှင့်(၆၅)မိုင်ခန့်သာ ဝေးလှသော်လည်း ရာသီမရွေးသွားလာနိုင်ခြင်း၊ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များရှိခြင်းစသည့်အားသာချက်ကို အမှီပြု၍ ဒေသထွက်ကုန်များကို သင့်တော်သော ဈေးနှုန်းဖြင့်ရောင်းချရန် ဈေးကွက်သဘောတရားများကို နားလည်အောင်ရှင်းပြပေးနိုင်မည့် မြို့နယ် အဆင့်မှ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းလမ်းပြဖေးမမှု များကလည်း အရေးပါလှပါသည်။ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာနည်းပညာပေးသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက၊ ကျေးရွာများအလိုက် ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖွယ်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ စသည်တို့အတွက် လိုအပ်သော ကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များအလိုက် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့် တင်ခြင်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအနေ ဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ချေးငွေအစီအစဉ်များဖြင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင် ပေးနိုင်ပါက မြန်ဆန်စွာတိုးတက်လာစေပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကိုသာ ရောင်းချမည့်အစားအရည်အသွေးရှိသော တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ရန် နည်းပညာသင်တန်းများဆောင်ရွက်ခြင်းကလည်း ကျေးရွာရှိလူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို ထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရုံ သာမကဒေသတွင်းတစ်နိုင်တစ်ပိုင် အသေးစားလုပ်ငန်းများတိုးတက်လာစေနိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ဝင်ငွေရရှိမှုမြင့်မားလာခြင်း၊ အခြား ဒေသများတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်နေသူများအား မိမိနေရပ်သို့ပြန်လာ၍ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့်အခွင့်အလမ်းများတိုးတက်လာစေပြီး မိသားစုများ ပေါင်းစည်းနေထိုင်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းစသည်ဖြင့် ဒေသအတွင်းစားနပ် ရိက္ခာဖူလုံမှုတိုးတက်လာစေပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ဆင်းရဲမှုလျှော့နည်းစေရေးကို အထောက်အကူပြုနိုင်ပေမည်။

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ပေါ်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာများ အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း (၅)နှစ်တာကာလ ကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါသည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် (၅)နှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည်။ ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည်မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု(၂-၃)နှစ်ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း (၅)နှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်သက်ရောက်မှုများမရှိခဲ့လျှင် (၅)နှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေးနည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည်မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်း (၅)နှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံကိန်းများ ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထိုကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည်နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ငွေကြေးစီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊အစီအစဉ်နှင့်စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရလွယ်ကူစေရန် ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်းဖြစ်ပေါ်လာသောဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့(၅)နှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြင်ဆင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအထောက်အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၄င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။ (Economic classifi cation) သည် စီမံချက် များ၏အကျိုးရလဒ်ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက်လိုအပ်ပါသည်။

(၁) ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Functional classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က)မည်သည့်ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ–စိုက် ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍစသည်)၊ (ခ)မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည်စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

(၂) ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Economic classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

- သာမန်အသုံးစရိတ်(Current Expenditure) ဥပမာ–လစာ၊ နေ့တွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်း လည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခစသည်များ
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်(Capital Expenditure) ဥပမာ–ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ နှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ရသောရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများ
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်(Capacity Buliding Expenditure) ဥပမာ–ဆွေးနွေးပွဲ၊သင်တန်းစသည့်အသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့(Humaniltarian support)

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့် သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက်တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားအုပ်စု(၅)စုထဲမှ (၁၀)ဦးကဦးစားပေးရမည့်စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးရပါမည်။ အချို့သောစီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာအထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးအတွက်သဘောတူသတ်မှတ်ထားသောဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ–

ကဏ္ဍ/ အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်အခွင့်အလမ်းနှင့်ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍ					
အခြေခံ အဆောက်အဦ	၁။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း	၁၀၀	၁	• သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ရန်ပုံငွေရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • လုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းများသယ်ယူရန် အခက်အခဲမရှိခြင်း၊ • ကျေးရွာစည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းနှင့်လုပ်အားပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊	ကျေးလက်/ သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာန
အခြေခံ အဆောက်အဦ	၂။ ရေရရှိရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း	၉၀	၂	• သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ရန်ပုံငွေရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းနိုင်ခြင်း ၊ • ကျေးရွာမှပြည်သူထည့်ဝင်ငွေအနည်းငယ်ရှိခြင်း	ကျေးလက်/ သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာန
အခြေခံ အဆောက်အဦ	၃။ စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ခြင်း	၇၅	၃	• သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ရန်ပုံငွေရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • မြေနေရာရှိခြင်း၊ • ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းနိုင်ခြင်း ၊ • ကျေးရွာမှပြည်သူထည့်ဝင်ငွေအနည်းငယ်ရှိခြင်း • ကျေးရွာစည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းနှင့်လုပ်အားပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊	သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာန

ကဏ္ဍ/ အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်အခွင့်အလမ်းနှင့်ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
အခြေခံ အဆောက်အဦ	၄။စာသင်ကျောင်းဆောင်သစ်တည် ဆောက်ခြင်း	၆၅	၄	• သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ရန်ပုံငွေရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • မြေနေရာရှိခြင်း၊ • ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းနိုင်ခြင်း ၊ • ကျေးရွာမှ ပြည်သူထည့်ဝင်ငွေအနည်းငယ်ရှိခြင်း	သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာန
အခြေခံ အဆောက်အဦ	၅။ တံတားတည်ဆောက်ခြင်း	၅၀	၅	• သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ရန်ပုံငွေရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • မြေနေရာရှိခြင်း၊ • လုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းများသယ်ယူရန် အခက်အခဲမရှိခြင်း၊ • ကျေးရွာစည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းနှင့်လုပ်အားပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊	သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာန

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထု၏ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထား ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလအပိုင်း အခြားများကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက်(Project)	ဦးစားပေး အဆင့်	၂၀၂၂	၂၀၂၃	၂၀၂၄	၂၀၂၅	၂၀၂၆
၁။	ကျေးရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း	၁	√				
၂။	ရေရရှိရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း	၂		√			
၃။	စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ခြင်း	၃			√		
၄။	စာသင်ကျောင်းဆောင်သစ်တည်ဆောက်ခြင်း	၄				√	
၅။	တံတားတည်ဆောက်ခြင်း	၅					√

၉။ ဘတ်ဂျတ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင် ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း များနှင့်ဆိုင်သောအကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ၄င်းထဲတွင်စီမံချက်၏ရည်ရွယ်ချက်၊အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီ အစဉ်၊ စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်ကာလ၊ အခြေခံအဆောက်အဦကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သောစီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက် များအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေးသတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေးရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသတွင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်၊အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျတ်များအပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ် များကို ပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက်အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များအတွက် ပြင်ဆင်ရမည်ဖြစ်သည်။

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက်ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန်ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်လိုအပ်သောဘတ်ဂျက် ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။(ငွေသားမဟုတ်သာထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ-လုပ်အား၊ သဲ၊ကျောက်၊ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန်စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျတ်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁။	ကျေးရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း	၁၀၀	√			
၂။	ရေရရှိရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်း	-	√			
၃။	စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ခြင်း	-	√			
၄။	စာသင်ကျောင်းဆောင်သစ်တည်ဆောက်ခြင်း	-	√			
၅။	တံတားတည်ဆောက်ခြင်း	-	√			

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအားတာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည် အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှုအရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့်တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာအကူအညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ၊
- စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးစသည့်သင်တန်းများအတွက်နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသောသတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်

မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် ကျေးရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင်တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(၁၁) စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာအတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress)နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကို စနစ်တကျကြီးကြပ်

စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline)ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့်အညွှန်းကိန်း(indicator)များဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ်ကုန်ဆုံးချိန် တိုင်းတွင်ကော်မတီနှင့်အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှုအစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။(၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင် ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီအထောက်အပံ့များစသည်တို့ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုအကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ–

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ)
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများနှင့်သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးမှူးများ၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ(ဥပမာ–မြို့နယ်အတွင်းရှိ NGO)စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့်စီမံဆောင်ရွက်စဉ်အစကနဦးကာလတွင် အချိန်ပိုင်း အလိုက်လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာအကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့ အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ဒေးဒရဲမြို့နယ်၊ သံဒိဇီးဖြူကုန်းကျေးရွာအုပ်စု၊ အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာတည်ဆောက်မှုအခြေပြဇယား

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ
၁။	မိုးရာသီတွင် ကျေးရွာတွင်း လမ်းသွားလာရ ခက်ခဲခြင်း	• ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း • ပြင်ပအလှူရှင်များ မရှိခြင်း • ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း	• ကျေးရွာတွင်းလုပ်အား ရှိခြင်း • စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိသော လူဦးရေ များပြားခြင်း	• ရန်ပုံငွေနည်းပါးခြင်း • ရန်ပုံငွေမရှာဖွေတတ် ခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများမှ ရန်ပုံငွေရရှိရေးချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရန်၊ • အလှူရှင်များရရှိရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင် သောအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်း ပေးရန်၊ • လမ်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းရန်၊ •	• ကျေးရွာအဝင်လမ်း ကွန်ကရစ်ခင်ခြင်း လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရန်
၂။	ကျေးရွာအတွင်းသောက် သုံးရေ လုံလောက်မှုမရှိ ခြင်း	• ရန်ပုံငွေနည်းပါးခြင်း • ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း • ကုန်ကျစရိတ် များပြားခြင်း၊	• မြေနေရာရှိခြင်း • ကျေးရွာလူထုမှ သောက်သုံးရေမလုံ လောက်သဖြင့် ထည့်ဝင်ငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	• ရန်ပုံငွေ လုံလောက်မှု မရှိခြင်း • ရန်ပုံငွေမရှာဖွေတတ်ခြင်း • ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း • ကုန်ကျစရိတ်များပြား ခြင်း၊	• ရန်ပုံငွေပမာဏများပြား၍ ပြင်ပအလှူရှင်များနှင့်ချိတ် ဆက်ဆောင်ရွက်ရန်၊ • သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန်၊ • ကျေးရွာလူထုမှသောက်သုံး ရေ ရရှိရေးအတွက် ထည့်ဝင် ငွေများ ကြိုတင်ကောက်ခံ စုဆောင်းရန်၊	• ရေရရှိရေးလုပ်ငန်းဆောင် ရွက်ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ
၃။	ကျောင်းနေအရွယ်ကလေး များ စာဖတ်အားကျဆင်း လာခြင်း	• ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း • ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း • ကုန်ကျစရိတ်များပြားခြင်း	• စာပေစိတ်ဝင်စားသည့် လူဦးရေများပြား ခြင်း • ကျေးရွာသူ/သားများ လုပ်ကိုင်ရန် စိတ်ဝင်စား မှုရှိခြင်း • စာကြည့်တိုက်တည် ဆောက်ရန် မြေနေရာပေး နိုင်ခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန များနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်မှုအားနည်းခြင်း	• ကလေးများစာပေဖတ်ရှုလေ့ လာနိုင်ရန်အတွက် စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက် ရေးသက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ရန်	• စာကြည့်တိုက်တည် ဆောက်ခြင်း
၄။	စာသင်ကျောင်းဆောင်သစ် မလုံလောက်ခြင်း	• ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း • ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း • ကုန်ကျစရိတ်များပြားခြင်း	• ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များရှိခြင်း • ကျောင်းဆောင်သစ် ဆောက်ရန်မြေနေရာ ရှိခြင်း • စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိသော လူဦးရေ များပြားခြင်း	• ကျေးရွာလူထုမှာ ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း • ရန်ပုံငွေမရှာဖွေတက်ခြင်း • ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန်၊ • ကျေးရွာလူထုမှ ပူးပေါင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း	• စာသင်ကျောင်းဆောင်သစ် တည်ဆောက်ခြင်း
၅။	မိုးရာသီတွင် ကျေးရွာတွင်း လမ်းသွားလာရ ခက်ခဲခြင်း	• ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း • ပြင်ပအလှူရှင်များ မရှိခြင်း • ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း	• ကျေးရွာတွင်းလုပ်အား ရှိခြင်း • စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိသော လူဦးရေ များပြားခြင်း	• ရန်ပုံငွေနည်းပါးခြင်း • ရန်ပုံငွေမရှာဖွေတက် ခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများမှ ရန်ပုံငွေရရှိရေးချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရန်၊ • အလှူရှင်များရရှိရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင် သောအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်း ပေးရန်၊ • လမ်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းရန်၊	• ကျေးရွာအဝင်လမ်း တံတားတည်ဆောက်ခြင်း

ဒေးဒရဲမြို့နယ်၊ သံဒိဇီးဖြူကုန်းကျေးရွာအုပ်စု၊ အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဝင်များစာရင်း

စဉ်	အမည်	အဘအမည်	မှတ်ပုံတင်အမှတ်	အသက်	တာဝန်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဒေါ်အေးအေးခိုင်	ဦးကျော်သိန်း	၁၄/ဒဒရ(နိုင်) ၀၀၀၆၄၀	၄၉	ဥက္ကဋ္ဌ	၀၉-၆၈၂၃၁၇၉၄၆
၂	ဒေါ်အေးမာ	ဦးသန်း	၁၄/ဒဒရ(နိုင်) ၁၈၁၂၉၄	၅၂	အတွင်းရေးမှူး	
၃	ဦးဆန်းဝင်း	ဦးကျား	၁၄/ဒဒရ(နိုင်) ၁၆၂၇၉၇	၅၀	ဘဏ္ဍာရေးမှူး	၀၉-၆၆၆၅၈၅၁၈၈
၄	ဦးမြင့်ထွေး	ဦးမြသန်း	၁၄/ဒဒရ(နိုင်) ၀၀၇၄၆၂	၅၂	ငွေစာရင်းကိုင်	၀၉-၆၈၂၁၄၃၁၉၈
၅	ဦးအောင်ကျော်မိုး	ဦးထွန်းကြည်	၁၄/ဒဒရ(နိုင်) ၁၀၁၂၈၁	၄၇	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၆၉၁၃၆၈၀၇၂
၆	ဒေါ်ဝါဝါခိုင်	ဦးသိန်းဌေး	၁၄/ဒဒရ(နိုင်) ၁၇၄၂၁၈	၃၀	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၆၉၀၇၈၃၄၂၇
၇	ဦးသန်းလွင်	ဦးကြည်	၁၄/ဒဒရ(နိုင်) ၁၆၂၉၄၃	၆၈	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၆၉၈၈၅၂၁၂၉
၈	ဦးဖိုးကျော်	ဦးကျော်သိန်း	၁၄/ဒဒရ(နိုင်) ၁၆၂၉၂၁	၄၇	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၆၉၁၃၇၂၈၁၆
၉	ဦးသန်းထွန်း		၁၄/ဒဒရ(နိုင်)		အဖွဲ့ဝင်	
၁၀	ဦးလှဌေး	ဦးစန်းကြီး	၁၄/ဒဒရ(နိုင်) ၁၈၁၂၀၈	၅၃	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၆၆၆၈၃၆၂၇၇
၁၁	ဒေါ်နန်းသီတာ	ဦးမင်းဇော်	၁၄/ဒဒရ(နိုင်)	၂၁	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၆၉၁၆၅၀၇၄၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	မသန်စွမ်းသူ အရေအတွက်	
					ကျား	မ
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၁၅	၁၇	၃၂		
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၅၀	၅၇	၁၀၇	၁	၁
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၆၁	၄၀	၁၀၁		
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၆၂	၇၂	၁၃၄		
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၇၅၀	၇၁၇	၁၄၆၇	၃	၃
၆၅ နှစ် နှင့်အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၂၁	၁၆	၃၇	၁	၁
စုစုပေါင်း		**၉၅၉**	**၉၂၀**	**၁၈၇၈**	**၅**	**၅**
စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု(၃၉၄)အိမ်ထောင်စု		**ပျှမ်းမျှလူဦးရေ(၄.၇%)**				

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက်ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစမှ အသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက်(၁)နှစ်ပြည့်အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက်(၅)နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက်(၁၀)နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက်(၁၅)နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ အသက်(၆၅)နှစ်နှင့်အထက် ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့်အရွယ်နှင့် ၎င်းထက်အသက်ကြီးသည့်အရွယ်များကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် (၁)နှစ်အောက်ကလေးများမှာ လူဦးရေ(၃၂)ဦးရှိပြီး (၅)နှစ်အောက်ကလေးများမှာ(၁၀၇)ဦးရှိပါသည်။ မူလတန်းကျောင်းနေအရွယ်ကလေး(၁၀၁)ဦးရှိပြီး အလယ်တန်းကျောင်းနေအရွယ်(၁၃၄)ဦးရှိသောကြောင့် အနာဂတ်ထူးချွန်လူငယ်များ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပါသည်။ မိမိတို့ ကျေးရွာအတွင်း အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေသည် သက်ကြီးရွယ်အိုလူဦးရေထက် များပြားသောကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးတက်အောင်မြင်အောင်လုပ်ဆောင်ရာတွင် ဖွံ့ဖြိုးမှုမြန်ဆန်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ပျှမ်းမျှလူဦးရေမှာ(၄.၇%)ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင်					အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာတစ်ခုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ								
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၂၃	၂၄					မြင့် ☐ လတ် √ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၃၀၂	၅၁၃	၃၁	၄၆	၇၈		မြင့် ☐ လတ် √ နိမ့် ☐
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၅၇	၁၁၁	၁	၁	၂		မြင့် ☐ လတ် √ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၁	၅					မြင့် ☐ လတ် √ နိမ့် ☐
၄	**သစ်တောလုပ်ငန်း**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင်					အဓိကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ် သောအခြား ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အဖြစ်လုပ်ကိုင် သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီးမှန်ရာ တစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ် ထောင် စု	မိသားစု ဝင်လုပ် အား	အမျိုးသမီး ဦးဆောင် သည့် အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ								
၅	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐လတ် ☐ နိမ့် ☐
၆	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐လတ်√ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐လတ် ☐ နိမ့် ☐
၇	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐လတ် ☐ နိမ့် ☐
၈	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐လတ် ☐ နိမ့် ☐
၉	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐

၁	လုပ်ငန်းများ		အဓိကအလုပ်အကိုင်					အဓိကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ် သောအခြား ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အဖြစ်လုပ်ကိုင် သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီးမှန်ရာ တစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
			အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီး ဦးဆောင် သည့် အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
						ကျား	မ		
၁၀	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပြင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)								
		ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့်☐ လတ်√ နိမ့် ☐
		အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း							မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၁	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး								
		ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄	၇					မြင့်☐ လတ်√ နိမ့် ☐
		အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၆	၂၀					မြင့်☐ လတ်√ နိမ့် ☐
၁၂	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း								
		ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
		အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း							မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၃	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး								
		ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
		အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း							မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၄	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)								
		ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
		အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း							မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင်					အဓိကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြား ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီးမှန်ရာ တစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
၁၅	အိမ်ခြံမြေ၊ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့်ဆက်စပ်သောလုပ်ငန်းများ							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၆	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ(အုပ်ချုပ်ရေး၊ကာကွယ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၁	၁					မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် √
၁၇	ပညာရေး							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၈	ကျန်းမာရေး							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
၁၉	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင်					အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာတစ်ခုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
၂၀	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည်မဖော်ပြနိုင်သောလုပ်ငန်းများ**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							X
	အလုပ်သမား/ကျပန်း/ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား							
၂၁	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	စုစုပေါင်း	၃၉၄	၆၈၁	၃၂	၄၇	၈၀		x

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ “’

“အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူများ” အရေအတွက်တွင် မိသားစုဝင်လုပ်အား ထပ်မံထည့်သွင်းကောက်ယူခြင်း မပြုရပါ။ ရပ်တည်နိုင်မှု(နိမ့်၊ လတ်၊မြင့်) ဆိုသည်မှာ ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်လိုသူ(သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်လိုသူများအတွက် အခွင့်အလမ်းရရှိနိုင်မှုအခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ– စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍ၏ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတွင် ရပ်တည်နိုင်မှု မြင့် ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတစ်ခုလုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများနေသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများတွင် စိုက်ပျိုးလုပ်ငန်း၌ ကိုယ်ပိုင် လုပ်ကိုင်သူအိမ်ထောင်စု(၂၃)စုရှိပြီး လယ်ယာလုပ်ငန်းနှင့်ခြံလုပ်ငန်းများကို တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကိုသာ အများဆုံးဆောင်ရွက်ကြပြီး စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူအနည်းငယ် သာရှိပါသည်။ ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် တံငါလုပ်ငန်းများတွင် ကျပန်းလုပ်သားများအဖြစ် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၁-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊မ အလိုက်အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား(၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊မ အလိုက်အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး(ကျပ်)		အနည်းဆုံး(ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၈၀၀၀	၆၀၀၀	၆၀၀၀	၅၀၀၀
၂	တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	၅၀၀၀	၃၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀
၃	ငါးလုပ်ငန်း(ရေချို/ရေငန်ငါးဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)	နေ့စား	၁၅၀၀၀	၁၀၀၀၀		
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား				
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၁၀၀၀၀	၈၀၀၀		
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ပန်းရံ လုပ်ငန်း	နေ့စား	၁၀၀၀၀	၇၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀
၇	ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား				
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	၈၀၀၀	၆၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်အလှ ပြင်၊အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်း ပေးသူစသည်)	နေ့စား				
၁၀	ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား				

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက် (၁) လခစားအလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ =(လစား÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ=(တစ်နာရီဝင်ငွေ× ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် အမျိုးသားများ၏ နေ့စားလုပ်အားခများမှာ (၈၀၀၀)ကျပ်မှ (၆၅၀၀၀)ကျပ်ရရှိပြီး အမျိုးသမီးများ၏လုပ်အားခများမှာ (၆၀၀၀) ကျပ်မှ (၅၀၀၀)ကျပ်ရရှိသဖြင့် အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီးလုပ်အားခကွာခြားမှုရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(ဂ–၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
လယ်မြေ	၄၇၀	ကောင်း ▢ သင့် √ ညံ့ ▢
ယာမြေ/တောင်ယာမြေ		ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢
ဥယျာဉ်ခြံမြေ		ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ		ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢
ဓနိတောမြေ		ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢
စားကျက်မြေ		ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢
မြေလွတ်မြေလပ်		ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢
စုစုပေါင်း	**၄၇၀**	x

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း၊ – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၃)လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန ၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လယ်မြေ (၄၇၀)ဧကရှိပြီး မြေဆီလွှာအနေအထား မှာအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ ဥယျာဉ်ခြံမြေနှင့် စားကျက်မြေများ အနည်းငယ်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ–၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်က အခြေအနေ(မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက် သယံဇာတများ(ဓာတ်ငွေ့၊ရေနံ၊ ကျောက်မျက် စသည်။)	များ ▢ သင့် ▢ နည်း ▢ မရှိ √	လွယ် ▢ ခက် ▢ အသုံးမပြုနိုင်ပါ √	လျော့ ▢ တိုး ▢ အပြောင်းအလဲမရှိ √

အမျိုးအစား	**ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်က အခြေအနေ(မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ် စသည်များ	များ ▢ သင့် ▢ နည်း ▢ မရှိ √	လွယ် ▢ ခက် ▢ အသုံးမပြုနိုင်ပါ √	လျော့ ▢ တိုး ▢ အပြောင်းအလဲမရှိ √
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ)	များ ▢ သင့် ▢ နည်း √ မရှိ ▢	လွယ် √ ခက် ▢ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ▢	လျော့ √ တိုး ▢ အပြောင်းအလဲမရှိ ▢
သဘာဝတိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ ▢ သင့် ▢ နည်း ▢ မရှိ √	x	လျော့ ▢ တိုး ▢ အပြောင်းအလဲမရှိ √
ရေ-မြေပေါ်ရေ (အင်း၊ အိုင်၊ကန်၊ချောင်း၊ မြစ်၊ စိမ့်စမ်း)	များ √ သင့် ▢ နည်း ▢ မရှိ ▢	လွယ် √ ခက် ▢ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ▢	လျော့ ▢ တိုး ▢ အပြောင်းအလဲမရှိ √
ရေ-မြေအောက်ရေ (တွင်းတိမ်၊ တွင်းနက်၊ လက်တူးတွင်း)	များ ▢ သင့် √ နည်း ▢ မရှိ ▢	လွယ် √ ခက် ▢ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ▢	လျော့ ▢ တိုး ▢ အပြောင်းအလဲမရှိ √
သစ်တော- အပူပိုင်းသစ်တော	များ ▢ သင့် ▢ နည်း ▢ မရှိ √	လွယ် ▢ ခက် ▢ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ▢	လျော့ ▢ တိုး ▢ အပြောင်းအလဲမရှိ √
သစ်တော- ဒီရေတောများ	များ ▢ သင့် ▢ နည်း ▢ မရှိ √	လွယ် ▢ ခက် ▢ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ▢	လျော့ ▢ တိုး ▢ အပြောင်းအလဲမရှိ √

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝသယံဇာတများ ထွက်ရှိခြင်း မရှိပါ။ နွားစာနှင့်ဆေးဘက်ဝင်အပင်အချို့ကိုသာ အနည်းငယ်တွေ့ရှိရပါသည်။ သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များလည်း မရှိသလောက် နည်းပါးပါသည်။

(ဃ)　　　ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆)　　ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	**အလယ်အလတ် ရှိသော အိမ်ထောင်စု**	**မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု**	**အလွန် မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု**
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၂.၅ ကေနှင့်အထက်	၅ ကေမှ ၁၂.၅ ကေအောက်	၂.၅ ကေ မှ ၅ ကေကြား	၂.၅ ကေအောက် (သို့) မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ကာ၊ ပျဉ်ခင်း	သွပ်မိုး၊ ထရံကာ၊ ပျဉ်ခင်း	ဓနိမိုး၊ထရံကာ၊ ကြမ်းခင်း	ဓနိမိုး၊ဓနိကာ၊ ကြမ်းခင်း
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေး	ကျပမ်း
အိမ်ထောင်စု	**၂၄(၆.၁၉%)**	**၉၄(၂၃.၈၅%)**	**၂၂၂(၅၆.၃၅%)**	**၅၄(၁၃.၇၁%)**

ရင်းမြစ် … (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။　　　။ အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာ၏ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေမှာ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု ၂၄(၆.၁၉%)၊ အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု ၉၄(၂၃.၈၅%)၊ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု ၂၂၂(၅၆.၃၅%)၊ အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု ၅၄(၁၃.၇၁%) ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုမှာ အများဆုံးရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသဖြင့် စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများလည်း များစွာတိုးတက်မှုလိုအပ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(င)   ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများ၏ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ (ဥစ္စာ ဓနအဆင့် '၃' နှင့် '၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	**အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်**	**ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ** (ဖြေရှင်းနည်းတစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များကိုဖော်ပြရန်)
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = လုပ်အားခကြိုယူ =
၃ လနှင့်၆လ ကြားဝမ်းစာ ဖူလုံမှု	၅၂	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = ၂၉ လုပ်အားခကြိုယူ = ၂၃
၆လမှ၁၂လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၃၁	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျှော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = ၂၈ လုပ်အားခကြိုယူ = ၃

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဥစ္စာဓနအဆင့် ၃ နှင့် ၄ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀%အဖြစ် အိမ်ထောင်စု (၈၃) စုကို တွေ့ဆုံလေ့လာဆန်းစစ်ခဲ့ရာတွင် ၃ လနှင့်၆လ ကြားဝမ်းစာ ဖူလုံမှုသည် ၁၅%၊ ၆လမှ၁၂လအထိ ၁၅% ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိသောအိမ်ထောင်စုများမှာ ချေးယူခြင်း၊ လုပ်အားခကြိုယူခြင်းတို့ဖြင့် ဖြေရှင်း နေကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(င-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို(၆၄)နှစ် နှင့်အထက်			
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၃၂		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	-		
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့်ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	-		

ရင်းမြစ်.... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို အနည်းငယ်သာရှိပြီးကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော မသန်စွမ်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များမရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ဆင်းရဲ၍ လူဦးရေများသော အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု(၃၂)စုရှိပြီး ၄င်းတို့သည် ဆင်းရဲသောလက်လုပ်လက်စားများဖြစ်သည့်အတွက် ကျန်းမာရေးမကောင်းဖြစ်လျှင် ငွေကြေးခက်ခဲနိုင်ပါသည်။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား(၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေနှင့် ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအမံများ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့် အစီအမံများ		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁	မြစ်ရေကြီးမှု		✔		✔		
၂	လျှပ်တပြက်ရေကြီးခြင်း		✔		✔		
၃	မုန်တိုင်းဒီရေ		✔		✔		
၄	ဆူနာမီ		✔		✔		
၅	တိုင်ဖုန်းမုန်တိုင်း		✔		✔		

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့် အစီအမံများ		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၆	လေဆင်နှာမောင်း	✔			✔		
၇	လျှော	✔			✔		
၈	အပူလှိုင်း	✔			✔		
၉	စိုက်ပျိုးမြေများတွင်ရေငံဝင်ရောက်မှု		✔		✔		
၁၀	အအေးလှိုင်း	✔			✔		
၁၁	မိုးသီးကြွေကျမှု	✔			✔		
၁၂	မိုးခေါင်ခြင်း	✔			✔		
၁၃	တောမီးလောင်ခြင်း	✔			✔		
၁၄	မြစ်ကမ်းပါးပြိုကျခြင်း	✔			✔		
၁၅	ကမ်းရိုးတန်းတိုက်စားမှု	✔			✔		
၁၆	မြေပြိုခြင်း	✔			✔		
	လူကြောင့်ဖြစ်တဲ့ဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁၇	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	✔			✔		
၁၈	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု(မြေ၊ရေ)	✔			✔		
၁၉	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	✔			✔		
၂၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	✔			✔		
၂၁	ငှက်ဖျားရောဂါ	✔			✔		
၂၂	တီဘီရောဂါ	✔			✔		
၂၃	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	✔			✔		
၂၄	ကပ်ရောဂါ	✔			✔		
၂၅	ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ	✔			✔		
၂၆	တိရိစ္ဆာန်ကူးဆက်ရောဂါကျရောက်မှု	✔			✔		
၂၇	လူကုန်ကူးခြင်း	✔			✔		
၂၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	✔			✔		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု၊

မှတ်ချက်။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါက ယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူ/သားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာတွင် မည်သို့သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံစားကြရပါသလဲ။ (ဥပမာ–

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စုအောက်– နိမ့်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅မှ ၅၀ အိမ်ထောင်စုအောက်– ကြား

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စုအထက်– မြင့်

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မိုးရေကြီးလျှင် မြေနိမ့်ဒေသရှိ လယ်မြေများ ရေနစ်မြုပ်မှုဒဏ်ကို ကြုံတွေ့ရလေ့ရှိပါသည်။ မုန်တိုင်း၊ လျှပ်စီးလျှင်တို့မှာ ရံဖန်ရံခါကြုံတွေ့ရပါသည်။ ကပ်ရောဂါအနေဖြင့် Covid–19 ရောဂါကို ကျေးရွာအတွင်း ဖြစ်ပွားမှုမရှိသော်လည်း ၎င်းရောဂါကြောင့် ကျေးရွာအတွင်း စီးပွားရေးအဆင်မပြေမှုဒဏ်ကို ခံစားခဲ့ရပါသည်။ စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုပြဿနာသည် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများနှင့် လက်လုပ်လက်စားအိမ်ထောင်စုများတွင် အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ဓာတုဓာတ်မြေသြဇာများကို အသုံးပြုခြင်းကြောင့် မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။ ကျန်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ မရှိသလောက် နည်းပါးပါသည်။

(င–၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစားများ	ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့် အစီအမံများ		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	**နိမ့်**	**လတ်**	**မြင့်**	**နိမ့်**	**လတ်**	**မြင့်**
၁	လူငယ်	✔					
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	✔					
၃	ဆင်းရဲသောတောင်သူ	✔					
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ကူးဆက်ရောဂါထူပြောသောဒေသ တွင် နေထိုင်သူ	✔					

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစားများ	ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်း ရေးနှင့်လိုက်လျော ညီထွေဖြစ်စေမည့် အစီအမံများ		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၅	ပင်လယ်/မြစ်ကမ်းဘေးနေထိုင်သူများ		✔				
၆	မတော်တဆမှု ဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident) တွင်နေထိုင်သူများ	✔					
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	✔					
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	✔					
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	✔					
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများ		✔				
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	✔					
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင်နေထိုင်သူများ	✔					
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	✔					
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	✔					
၁၅	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	✔					
၁၆	နေရပ်ပြန်အခြေချသူများ	✔					
၁၇	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	✔					
၁၈	ကားမောင်းပြီးအသက်မွေးသူများ	✔					

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများစသည်တို့သည် မည်သို့သော အခြေအနေများတွင် လွယ်လွယ်ကူကူ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက မည်မျှအထိ ထိခိုက်ကြပါသနည်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံနိုင်သည့်သူများအတွက်အုပ်စုလိုက် ခွဲခြားသတ်မှတ်ရာတွင်လည်း ထိခိုက်သက်ရောက်မှုနည်းကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

(က-၁)ကျေးရွာအတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်ရွေးနိုင်သည်)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ✔	၁၀	-	၁၀	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုး ရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ✔	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐
၂	လူငယ်ပရဟိတ အဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ✔	၁၀	၃	၁၃	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး✔ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐
၃	ဂေါပကအဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ✔	၇		၇	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ✔ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐
၄	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ✔ ၃ ☐	၇	၄	၁၁	ပညာရေး ☐ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး✔ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐
၅	ကျန်းမာရေးအဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ✔ ၃ ☐	၅	၄	၉	ပညာရေး ☐ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ✔ ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခု ကိုသာရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်ရွေးနိုင်သည်)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(မှန်ရာ တစ်ခုကို သာရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၆	မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့	၁ ▢ ၂ ✔ ၃ ▢	၈		၈	ပညာရေး ▢ ငွေကြေး ▢ ကျန်းမာရေး ▢ ဘာသာရေး▢ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ▢ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး✔ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ▢	ကောင်း ▢ သင့် ✔ ညံ့ ▢
၇	အရန်မီးသတ်အဖွဲ့	၁ ▢ ၂ ✔ ၃ ▢	၁၅		၁၅	ပညာရေး ▢ ငွေကြေး ▢ ကျန်းမာရေး ▢ ဘာသာရေး▢ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ▢ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး✔ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ▢	ကောင်း ▢ သင့် ✔ ညံ့ ▢
						ပညာရေး ▢ ငွေကြေး ▢ ကျန်းမာရေး ▢ ဘာသာရေး▢ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ▢ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ▢ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ▢	ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢
						ပညာရေး ▢ ငွေကြေး ▢ ကျန်းမာရေး ▢ ဘာသာရေး▢ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ▢ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ▢ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ▢	ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလူထုအခြေပြုသည့်အဖွဲ့အစည်းများ (၇)ဖွဲ့ရှိပြီး အဖွဲ့အစည်းများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်၍ စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်း၊ တရားမျှတခြင်း တို့ရှိပါသည်။ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ချိတ်ဆက်မှုအားကောင်းကြပြီး ကျေးရွာသားအများစုမှာလည်းစုပေါင်း လုပ်ကိုင်လိုစိတ်ရှိကြပါသည်။

(က–၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့်အစီအစဉ်(အနည်းဆုံး တစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်)
၁	ဓမ္မစကူးလ်ဖောင် ဒေးရှင်း	၁ ✔ ၂ ☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆ ☐ ၇ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ✔ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

(၁) ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)(ဥပမာ– ဓမ္မစကူးလ်ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)(ဥပမာ– Care Internation, Save the Children, Gret,Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ(ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာဘဏ်အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ_GIZ, UKAid, USAid,စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့(ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူအကျိုးကို ထိရောက်စွာ ထမ်းဆောင်နိုင်စေရန် အလို့ငှာဥပဒေ၊နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်)တို့ကို ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်၊

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများမှ လာရောက်ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်း မရှိပါ။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၃၇၀	၃၂	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ကေအောက်			ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ကေမှ၅ကေကြား			တောင်သူငယ်
၄	၅ကေမှ၁၂.၅ကေကြား			တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ကေအထက်	၂၄		တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		**၃၉၄**	၃၂	x

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၃၉၄)စုရှိသည့်အနက် စိုက်ပျိုးမြေ(၁၂.၅)ကေအထက်ပိုင်ဆိုင်သောအိမ်ထောင်စု (၂၄) စု (၆.၀၉%)၊ မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု (၃၇၀)စု (၉၃.၉၁%)ရှိပါသည်။ မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများကလည်း စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် တံငါလုပ်ငန်းများ အပေါ်မှီခိုကာ အလုပ်အကိုင်အသင့်အတင့်ရရှိကြပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရရှိနိုင်မှု		
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ <u>တစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်)	**လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)	**လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်က အခြေအနေ**(မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	ဆည်	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
၂	ရေလွှဲဆည်	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
၃	မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
၄	ရေသွင်း မြောင်း	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
၅	အဝီစိတွင်း	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
၆	လက်ငင် ရေတွင်း	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
၇	စိမ့်စမ်းရေ	-	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☐
၈	ချောင်းရေ	၄၇၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ✔ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ✔ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ✔

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမြေသည် လယ်မြေနှင့် ဥယျာဉ်ခြံမြေများဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးမြေအားလုံးသည် မြစ်ရေ၊ ချောင်းရေကိုသာ အဓိကထား အသုံးပြုကြပါသည်။ လယ်မြေများမှာ မိုးရေကိုသာ အဓိကအားထား စိုက်ပျိုးနေကြရပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	**စုစုပေါင်း စိုက်ဧက**	**တစ်ဧက အထွက်နှုန်း**				**သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ**		**သွင်းအားစု လိုအပ်ချက်** (မှန်ရာတစ်ခု ကိုသာရွေးရန်)	**အမြတ် ရရှိနိုင်မှု** (မှန်ရာ တစ်ခုကို သာရွေးရန်)	**ထိခိုက် လွယ်မှု(မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)**
		ယူနစ်	**အနည်းဆုံး**	**အများဆုံး**	**ပျမ်းမျှ**	**မှ**	**ထိ**			
စပါး	၁၅၈	တင်း	၆၅	၈၀	၇၀	မေ	အောက်တိုဘာ	မြင့် ✔ လတ် ☐ နိမ့် ☐	မြင့်☐ လတ်☐ နိမ့် ✔	မြင့်✔လတ်☐ နိမ့်☐
								မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
								မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ စပါးဖြစ်ပါသည်။ စပါး(၁)ဧကလျှင် တင်း(၆၅)မှ တင်း(၈၀)အထိ ထွက်ရှိပြီး သွင်းအားစုလိုအပ်ချက်မှာ မြင့်မား၍ အမြတ်ရရှိနိုင်မှုမှာ နိမ့်ပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်း ပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်
ထွန်စက်	၁			၂၃
လက်တွန်းထွန်စက်	၁			၂၃
အစေ့ချကိရိယာ				
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်				၂၄
ရိတ်သိမ်းစက်				၂၄
ခြွေလှေ့စက်				၂၄
ရေစုပ်စက်				၂၄
ခြေနင်းရေတင်စက်				
မြက်ရိတ်စက်	၁			၂၃

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တိုးကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ထွန်စက်(၁)စီးနှင့် လက်တွန်းထွန်စက် (၁)စီးနှင့် မြက်ရိတ်စက်(၁)စီး ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ ကျန်တောင်သူ/ လယ်သမားများမှာ လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများအား ငှားရမ်းအသုံးပြုနေကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက ‘မဖြေဆိုပါ’ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	ပေါ်များ ☐ အသင့်အတင့်ရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည် ☐ ရနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
သဘာဝမြေဆွေး/သြော်ဂဲနစ်မြေသြဇာနှင့်အခြားသြော်ဂဲနစ်သွင်းအားအုပ်စုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ✔
ဓါတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေသြဇာနှင့်အခြားဓါတုဗေဒသွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ✔ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူရသည် ☐ ရနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူရသည် ☐ ရနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည် ☐ သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ရာသီဥတုအခြေအနေပြောင်းလဲမှု (အပူချိန်၊ မိုးရေချိန်)	ထိခိုက်သည် ✔ မထိခိုက်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းကောင်းများစွာရှိပါသည်။ သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထားကောင်းမွန်ပြီး စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန် မြေလွတ်မြေရိုင်းများမရှိသော်လည်း လက်ရှိမြေယာတွင် ထုတ်လုပ်မှုတိုးမြှင့်နိုင်ပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား(၁၇)နှင့်(၁၈)ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	မြေဆီသြဇာမကောင်း ☐ ရာသီဥတုမမှန် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ ✔ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည် ☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုအသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ ပလပ်မြေများရှိသည် ☐ ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင် ✔ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ✔ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ✔ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ်မြေသြဇာနှင့်အခြားအော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ✔ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဓါတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေသြဇာနှင့်အခြားဓါတုဗေဒသွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ✔ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ✔ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ✔ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံဈေးကွက်များကို လွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ✔ သီးနှံများကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်မရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ ☐ အသင့်အတင့်ကျ ✔ အနည်းငယ် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်သည့်သီးနှံများနှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက် လက်လှမ်းမီမှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ✔ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံး<u>တစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား(၁၇)နှင့်(၁၈)ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ရာသီအလိုက် ရာသီဥတုခန့်မှန်းချက်များနှင့် သီးနှံစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အကြံဉာဏ်များ လက်လှမ်းမီမှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ✔ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်...(၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် သီးနှံထုတ်လုပ်ရောင်းချချိန်တွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲသဖြင့် သီးနှံပို့ဆောင်ရာတွင် တန်ဆာခမြင့်မားခြင်းနှင့် သီးနှံဈေးနှုန်း နိမ့်ကျခြင်းစသည့် အခက်အခဲရှိပါသည်။ သီးနှံစိုက်ပျိုးချိန်နှင့် ရိတ်သိမ်းချိန်တို့တွင် လုပ်သားရှားပါးတတ်ခြင်း၊ လုပ်သားခဈေးနှုန်းမြင့်တက်ခြင်းများရှိပါသည်။ သီးနှံများကိုရောင်းချရာတွင် ဈေးနှုန်းများ တည်ငြိမ်မှုမရှိသည့်အတွက် အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု နည်းပါးပါသည်။ ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှုဒဏ်ကို တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်ပိုမိုခံရကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ လယ်ကွက်မညီညာခြင်း၊ ရေနုတ်မြောင်းများကောနေခြင်းတို့ကြောင့် သီးနှံထွက်နှုန်း လျော့နည်းခြင်းတို့ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား		
နို့စားနွား		
ကျွဲ		
မြင်း		
မြည်း		
လား		

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
ဆိတ်		
သိုး		
ဝက်	၂	၄
ကြက်	၁၁	၇၆
ဘဲ	၄	၁၆၆
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		
ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၅	
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၅၁	

ရင်းမြစ်...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို စီးပွားဖြစ် မွေးမြူခြင်း မရှိပါ။ ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲ တို့ကို အနည်းငယ်သာ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူကြပါသည်။ ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို (၅၆) အိမ်ထောင်စုသာ စီးပွားဖြစ်လုပ်ကိုင်နိုင်ပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက‘မဖြေဆိုပါ’ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ ☐ အသင့်အတင့် ☐ မဖြေဆိုပါ ✔
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင် ☐ အသင့်အတင့်ရနိုင် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရိစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင် ☐ မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များအသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက'မဖြေဆိုပါ'ဟူသောအကွက်ကို ရွေးရန်။)
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင် ☐ ချေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင် ☐ မဖြေဆိုပါ ✔
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေးအစာဆေးစသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ✔
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝန်းအတွင်းမြေနေရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်ရှိသည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ✔ မဖြေဆိုပါ
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ✔
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည် ☐ အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ✔
ရာသီဥတုအခြေအနေပြောင်းလဲမှု (အပူချိန်၊ မိုးရေချိန်)	ထိခိုက်သည် ✔ မထိခိုက်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် အခွင့်အလမ်းများမှာ အိမ်ခြံဝန်းအတွင်း မြေနေရာအသင့်အတင့်ရှိခြင်း၊ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်ခြင်း၊ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်ခြင်းစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံး<u>တစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည် ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေရှားပါသည် ✔ စားကျက်မြေလုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	ရေရှားပါးသည် ✔ ရေလုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရိစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ✔ မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ ✔ ချေးငွေလုံးဝမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေးစသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ✔ သွင်းအားစုများလုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရနိုင်ပါ ✔ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ ✔ ထုတ်ကုန်များကိုမရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝန်းအတွင်းမြေ နေရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ ✔ လုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	ရေမြေအနေအထားမကောင်းပါ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ ✔ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ ✔ လုံးဝချေးငွေမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ ✔ သွင်းအားစုများဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည် ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ ✔ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ ✔ ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝမရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ပြင်းထန်သော ရာသီဥတု အခြေအနေများ(ဥပမာ–ရေကြီးခြင်းနှင့်မိုးခေါင်ခြင်း)	ထိခိုက်သည် ☐ မထိခိုက်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ✔
အပူချိန်ပြောင်းလဲမှု ပိုမြန်ခြင်း	နည်း ✔ များ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
မိုးရွာသွန်းမှု ပိုများခြင်း	နည်း ☐ များ ✔ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ရာသီအလိုက် ရာသီဥတု ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ပင်လယ်ငါးဖမ်းခြင်းနှင့် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အကြံဉာဏ်များ လက်လှမ်းမီခြင်း	အလွယ်တကူမရ ✔ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ်မွေး/ကုဦးစီးဌာန ၊ မြို့နယ်ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် အခက်အခဲများမှာ ချေးငွေလိုသလောက်မရရှိခြင်း၊ ကျက်စားမြေရှားပါးခြင်း၊ ထုတ်ကုန်များကို ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ခြင်းတို့ဖြစ်ကြောင့် စီးပွားဖြစ်တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရန် စိတ်ပါဝင်စားခြင်းမရှိဘဲ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများသာ ဆောင်ရွက်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၃)　စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁)　စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါ က 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်အားအင်အားရရှိနိုင်မှု	များ ☐ အသင့်အတင့် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါး ထုတ်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကိုရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည် ☐ ဈေးကွက်အသင့်အတင့် ☐ မဖြေဆိုပါ ✔
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည်သိရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်နားလည်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ ☐ သင့် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ✔
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိ ခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့ မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် ☐ အသင့်အတင့် ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	များ ☐ အသင့်အတင့် ☐ မဖြေဆိုပါ ✔

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူရှားပါးပါသည်။ ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်သူ အနည်းငယ်သာရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်အားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး ✔ လုံးဝမရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါးထုတ်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကိုရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မကောင်း ✔ ဈေးကွက်မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားမလည် ✔ လုံးဝနားမလည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့ ✔ အလွန်ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနည်းသည် ✔ ကုန်ကြမ်းမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ ☐ လုံးဝမရပါ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ ✔ ချေးငွေမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင် ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိ ခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ မရပါ ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝမရပါ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင် သောပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်မှုခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်းမရှိ ✔ လုံးဝမတတ် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	နည်း ✔ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအခြားသက်မွေး လုပ်ငန်းများအတွက် အခက်အခဲများမှာ လျှပ်စစ်မီးရရှိသော်လည်း ကုန်ကျစရိတ် မတတ်နိုင်ခြင်း၊ ချေးငွေ

လုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ အသက်မွေး ကျောင်းပြုနိုင်သောပညာရပ်တတ်မြောက်မှုနည်းပါးခြင်း၊ ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနည်းပါးခြင်း၊ မိုးရာသီတွင် လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	'ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ' တစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသောအိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ	၂၀	၁၃	၈	၂၁				၁၃	၈	၂၁
၂	ကျေးရွာပြင်ပသို့ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ			၁	၁					၁	၁
	၆ လ အထိ		၃	၂	၅				၃	၂	၅
	၁၂ လ အထိ		၂	၁	၃				၂	၁	၃
	၁၂ လ အထက်		၈	၄	၁၂				၈	၄	၁၂

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှုမဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒပါမှုမပါမှုစသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန် အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့်အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို**"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ"**ဟုသတ်မှတ်သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ သားသမီးနှင့် ဆွေမျိုးများထံတွင် ခိုလှုံရန်၊ မှီခိုရန် သွားရောက်အခြေချနေသော ၊ ကျန်းမာရေးအရ အမြဲတမ်းရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ ခေတ္တပညာသွားရောက်သင်ကြားနေသူများ၊ ခေတ္တကျန်းမာရေးကုသမှုခံယူနေသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခင်ကရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည်အခြေချနေထိုင်လျှက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီသွားနေသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများမှာ ကျေးရွာတွင်အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်းကြောင့် တစ်ခြားဒေသသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ အလုပ်လုပ်ကိုင်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း

ဇယား(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ	
		ကျား	မ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၁၃	၈
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း		
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း		
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)		
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ		

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်းမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများရရှိ၍ မိသားစု၏စားဝတ်နေရေးအတွက် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ထောက်ပံ့မှုများပေးနိုင်ရန်အတွက် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ လုပ်ကိုင်ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား(၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၂၀	၁	၃	၁၆
	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	- က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း(ဟွန်ဒီ)	၁၃			
	- ခ။ ဘဏ်	၆		X	
	- ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၁			

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိ ရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာပြင်ပသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်သူအများစုမှာ ၄င်းတို့၏ လုပ်အားခများအား ငွေလွှဲလုပ်ငန်း(ဟွန်ဒီ)ဖြင့် အများဆုံးပြန်လည်ပေးပို့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား(၂၇) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ၊ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	**အနီးဆုံးဈေး** (အနီးဆုံး <u>တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်</u>)	**အကြီးစားဈေးကွက်** (<u>အဓိကတစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	ဒေးဒရဲ	ရန်ကုန်
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	ဝ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မှ ၁ဝ မိုင် ☐ ၁ဝ မှ ၁၅ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် အထက် ✔	ဝ မှ ၁ဝ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂ဝ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၃ဝ မိုင် ☐ ၃ဝ မှ ၅ဝ မိုင် ☐ ၅၁ မှ ၁ဝဝ ✔ ၁ဝဝ မိုင် အထက် ☐
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား/ထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐ စက်လှေ ✔	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား/ထော်လာဂျီ ✔ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐ စက်လှေ ☐
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ☐ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း ☐ အဝတ်အထည် ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ ☐ ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံရနိုင် ✔	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ☐ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း ☐ အဝတ်အထည် ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ ☐ ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံရနိုင် ✔
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	ကောင်း ✔ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	ကောင်း ✔ သင့် ☐ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်အနီးဆုံးဈေးမှာ ဒေးဒရဲမြို့နယ်ဈေးဖြစ်ပြီး ကျေးရွာနှင့်(၂၅)မိုင်ခန့် ကွာဝေးပြီး ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများကို လှေ၊ စက်လှေတို့ဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်နိုင်ပါသည်။

အကြီးစားဈေးကွက်မှာ ရန်ကုန်မြို့နယ်ဈေးဖြစ်ပြီး (၆၅)မိုင်ခန့်ကွာဝေးပြီး ထုတ်ကုန်များကို လှေ၊ စက်လှေ၊ ကားများဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်လျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရ ရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ ✔ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ✔ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ✔ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ✔ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ✔ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
သမဝါယမ ချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ပုဂ္ဂလိက ဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐

အဖွဲ့အလိုက် ငွေစု/ငွေချေး အစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	**ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား**	**ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ**	**အတိုးနှုန်း (လ)**	**အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု**	**ချေးငွေရရန် အခက်အခဲမျ ားး**
ငွေချေးပေး သူ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် လယ်သမားအများစုမှာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဝါယမဘဏ်တို့မှ ချေးငွေကို ရရှိကြပါသည်။ အခြားပုဂ္ဂလိက ငွေချေးအဖွဲ့အစည်းများ မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	**အခက်အခဲ**	**အန္တရာယ်ရှိမှု**(အခက်အခဲ **'ရှိ'** ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။ **'မရှိ'** ဟု ဖြေဆိုထားပါက **ဖြေရန်မလို။**)
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	ရှိ ✔ မရှိပါ ☐	မြင့် ☐ လတ် ✔ နိမ့် ☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ ✔ မရှိပါ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ✔
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ ✔ မရှိပါ ☐	မြင့် ☐ လတ် ✔ နိမ့် ☐
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ ✔ မရှိပါ ☐	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ✔
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ ☐ မရှိပါ ✔	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ ☐ မရှိပါ ✔	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ ✔ မရှိပါ ☐	မြင့် ☐ လတ် ✔ နိမ့် ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာရှိ ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရန်အတွက် ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများကို သုံးစွဲရသဖြင့် မြေဆီသြဇာအန္တရာယ်ရှိမှုအခြေအနေမှာ အလယ်အလတ် ရှိနိုင်ပါသည်။ ယခင်ကတွေ့ရှိရသောအပင်များ ယခုအခါနည်းပါးလာသဖြင့် အပင်မျိုးစိတ်များ အနည်းငယ်အန္တရာယ်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၆၅	၄၉	၁၁၄
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၅၃၇	၅၆၉	၁၁၀၆
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၂၀၀	၁၉၅	၃၉၅
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၉၃	၁၀၃	၁၉၆
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၃၃	၃၄	၆၇

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော အတန်းပညာတက်ရောက်ပြီး/တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့်ကိုက်ညီခြင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံးပညာရေးအဆင့်/အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ- ယခုစာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် အဋ္ဌမတန်း(Grade-8)တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ပါက “ အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ”တွင်လည်းကောင်း၊ တတိယတန်း(Grade-3)တွင် ပညာသင်ကြားနေပါက (သို့မဟုတ်) ရေးတက်ဖတ်တက်အဆင့်သာ(ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်)ရှိသည်ဆိုပါက “မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ”တွင်သာထည့်သွင်းရပါမည်။ “ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက-ကျောင်း)”ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါကသက်ဆိုင်ရာ အတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း(Grade-4) အောင်မြင်ပြီး အလယ်တန်းပညာဆက်လက်သင်ကြားခြင်း မရှိပါက “မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ”တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီးသော်လည်း စာလုံးဝမတတ်ပါက “စာမတတ်သူဦးရေ”တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်း(၁)ကျောင်းတည်ရှိပြီး မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူဦးရေ(၁၁၀၆)ဦး၊ အလယ်တန်း ပညာရေးပြီးဆုံးသူ (၃၉၅)ဦး၊ အထက်တန်း ပညာရေးပြီးဆုံးသူ(၁၉၆)ဦးနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာရေးပြီးဆုံးသူ (၆၇)ဦးတို့ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ စာမတတ်သူ ဦးရေ(၁၁၄)ဦးသာရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၂)ကျောင်းတတ်နှုန်း

ဇယား (၃၁)　ကျောင်းတတ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၇၂	၆၆	၁၃၈
အလယ်တန်း	၄၀	၅၀	၉၀
အထက်တန်း	၉	၁၅	၂၄
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၉	၁၅	၂၄

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာရှိ အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းတွင် သွားရောက်ပညာသင်ကြားရပါသည်။

(ဆ-၃)စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂)　စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ☐ မူလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ✔
ခ။ ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	၀မှ ၁ မိုင် ✔ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက် ☐
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ✔ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐
ဃ။စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)	၂၀' x ၆၀' x ၁၂' (၁)ဆောင်၊ ၃၀' x ၉၀' x ၁၂' (၂)ဆောင်၊ ၃၀' x ၁၅၀' x ၁၂' (၁)ဆောင်
င။အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်းအရည် အသွေး	ကောင်း ✔ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စ။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ✔
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐ မရှိ ☐

အကြောင်းအရာ	(၁)		
ဇ။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် ✔ တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ ☐		
ဈ။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၅	၈	၁၃
ကျေးရွာခန့်			

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်း(၁)ကျောင်းရှိပါသည်။

(ဆ–၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ

ဇယား(၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် ☐ မလုံလောက် ✔
တပည့်– ဆရာ အချိုး	၄၀ : ၁ အောက် ✔ ၄၀ : ၁ အထက် ☐
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ ✔ နည်း ☐ လတ် ☐ များ ☐
မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ ☐ မရှိ ✔
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် ✔ မလုံလောက် ☐
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတက်နိုင်မှု	မြင့် ☐ အသင့်အတင့် ✔
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ ☐ နည်း ✔
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း ✔ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ပျက်စီးခြင်း	မရှိ ✔ နည်း ☐ လတ် ☐ များ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားရပါသည်။ ကျောင်းသားဦးရေနှင့် ဆရာ/ဆရာမဦးရေ အချိုးကျ ညီမျှမှု မရှိကြောင်းနှင့် ဆင်းရဲသော မိသားစုများသည် ကျောင်းစရိတ်မတက်နိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

(၉) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၉-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား(၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ ဖြစ်ပွားမှု
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၃	ငှက်ဖျား	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၅	HIV,AIDS,လိင်မှတစ်ဆင့်ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့် ☐ နိမ့် ☐ မရှိ ✔
၆	တီဘီ	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၇	ဆီးချို	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၈	သွေးတိုး	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၉	အသဲရောဂါ (ဘီ၊စီ)	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐
၁၁	အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့် ☐ နိမ့် ✔ မရှိ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါ၊ ဆီးချိုရောဂါ၊ သွေးတိုးရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုအသင့်အတင့်ရှိပြီး ကျန်ရောဂါများဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးပါသည်။

(၈–၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား(၃၅)လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း** (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	**ရှိ**	**မရှိ**
၁	အဆုတ်ရောဂါ		✔
၂	ဆုံဆို့ကြက်ညှာ၊မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင်အသားဝါ	✔	
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	✔	
၄	မေးခိုင်(ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	✔	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	✔	
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	✔	
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	✔	
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်	✔	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် အဆုတ်ရောဂါကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုတစ်ခုမှလွဲ၍ ကျန်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုများ ရှိပါသည်။

(၉-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆)   ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	**ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)**	**အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု**
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ✔ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ✔
တိုက်နယ်ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ✔ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ✔
မြို့နယ်ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ✔	ရှိ ✔ မရှိ ☐
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်)ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင်ရှိသည် ☐ ရွာတွင် (သို့မဟုတ်)ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင်မရှိပါ ✔	ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားသည် ☐ ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားခြင်း မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေဖြင့် နေမကောင်းဖျားနာခြင်းများရှိပါက ကျေးရွာအတွင်းရှိ ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းသို့ သွားရောက်၍ ပြသရပါသည်။ ဒေးဒရဲမြို့ နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ သွားရောက် ကုသမည်ဆိုပါက (၂၅)မိုင် ခန့်ကွာဝေးပါသည်။

(ဈ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုရှိပါ က 'ရှိ'၊ မရှိပါက'မရှိ')	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေအရည်အသွေးစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် 'ရှိ' ဟု ဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ' ဟုဖြေဆို ထားပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့်လုံလောက်မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	၁	ရှိ ☐ မရှိ ✔	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	နွေ ✔ မိုး ✔ ဆောင်း ✔
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းရေ	၃၉၃	ရှိ ☐ မရှိ ✔	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	နွေ ✔ မိုး ✔ ဆောင်း ✔
ရေကန်	၃၉၃	ရှိ ☐ မရှိ ✔	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	နွေ ✔ မိုး ✔ ဆောင်း ✔
စိမ့်စမ်းရေ		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် သောက်ရေအတွက် ရေကန်ကိုသာ အများဆုံး အသုံးပြုကြပြီး သုံးရေအတွက် မြစ်ရေ/ချောင်းရေကိုသာ အဓိကထားအသုံးပြုကြပါသည်။ သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုအား ဆောင်ရွက်ထားရှိပါသည်။။ သောက်သုံးရေလုံလောက်မှုမရှိ သော်လည်း သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေရရှိမှုနည်းပါးပါသည်။

(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	**သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု**
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	၂
ရေလောင်း/ ယင်လုံအိမ်သာ	၁၉၁
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	၂၀၁
အိမ်သာမရှိ	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရပ်မိရပ်ဖများ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျန်းမာရေးဌာန ဝန်ထမ်းများ၏လမ်းညွှန်မှုနှင့်အညီ (၁၉၃)အိမ်ထောင်စုသည် မိမိတို့အိမ်ရှိ ယင်လုံအိမ်သာများကိုသာ သုံးစွဲလျက်ရှိပြီး ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲပြီး တွင်းမရှိသောအိမ်ထောင်စုများလည်း ကျန်ရှိနေကြောင်း တွေ့ရှိရ ပါသည်။

(ည) ကျား-မ ရေးရာ

ဇယား (၄၀) ကျား-မ ရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူ များမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင်အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ✔	မရှိ ☐
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများ တွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ✔	မရှိ ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☐	မရှိ ✔
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ ✔	မရှိ ☐
၅	အမျိုးသမီးများ သတင်းအချက်အလက်နှင့် သင်တန်းများ လက်လှမ်းမီမှု (ဥပမာ- စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာတိုးချဲ့ပညာပေး ဝန်ဆောင်မှုများ၊ အိမ်တွင်းမှု သက်မွေးသင်တန်းများ၊ ဘေး အန္တရာယ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့်အသိအမြင်မြှင့်တင်ခြင်း များ)	ရှိ ☐	မရှိ ✔
၆	အမျိုးသမီးများ၏ ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ ☐	မရှိ ✔
၇	စိုက်ပျိုးရေးနှင့်စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော ကဏ္ဍများတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် တူညီသော အလုပ် အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ	ရှိ ☐	မရှိ ✔
၈	အိမ်ထောင်စု (သို့) ကျေးရွာထက်ကျော်လွန်၍ အမျိုးသမီး များ၏ ဦးဆောင်လုပ်ရှားမှု	ရှိ ☐	မရှိ ✔

ရင်းမြစ် … (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ အနည်းငယ်ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်ကြပါသည်။ အမျိုးသမီးရေးရာအကြမ်းဖက်မှုများမရှိပါ။ အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများကိစ္စရပ်များတွင် ကျေးရွာလူထုသည် အသိအမြင်ရှိပါသည်။

(၄) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၄-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	**အမျိုးအစား**	**အရည်အသွေး**	**တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်**	**ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု**	**လမ်းအရှည် (မိုင်)**	**ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်ပျက်စီးမှုရှိပါကဖော်ပြရန်**
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ✔ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	၆ လမှ ၁နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅နှစ် ✔ ၅နှစ်အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ✔ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ✔ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ✔
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လမှ ၁နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ်အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ ✔ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	၆ လမှ ၁နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅နှစ် ✔ ၅နှစ်အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ✔ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ✔ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ✔
ကုန်ထုတ်လမ်း	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လမှ ၁နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ်အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။မြေသားလမ်း-၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း-၂၊ ကျောက်ချောလမ်း-၃၊ ကွန်ကရစ်-၄၊ ကတ္တရာလမ်း-၅။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ ရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီးပါသည်။ လမ်းမိုင်အရှည်(၃၈၀၀)ပေဝန်းကျင်ရှိပြီးမိုးရာသီတွင်လမ်းမကောင်းသော်လည်း တစ်နှစ်ပတ်လုံးသွားလာရပါသည်။ ရွာချင်းဆက်လမ်းများမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်၍ လယ်ယာထုတ်ကုန်များ သယ်ယူရာတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲသည့်အတွက် ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်ဖောက်လုပ်နိုင်ပါက ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား(၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် ပျက်စီးမှုရှိပါက ဖော်ပြရန်
ဆိပ်ခံ တံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဝလမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ကွန်ကရစ် တံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဝလမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
သစ်သား တံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဝလမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ကြိုးတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဝလမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဝါးတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဝလမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ရေပြွန်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ဝလမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	ဘေးအန္တရာယ် များကြောင့် ပျက်စီးမှုရှိပါက ဖော်ပြရန်
ရေကျော်		ကောင်း ▢ သင့် ▢ ညံ့ ▢	ဖလမှ ၁နှစ် ▢ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ▢ ၅နှစ် အထက် ▢	ပွင့်လင်းရာသီ ▢ တစ်နှစ်ပတ်လုံး▢	ရှိ ▢ မရှိ ▢

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် တံတားတည်ဆောက်ထားခြင်း မရှိပါ။

(၄-၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး(အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက်ရှိ အသုံးမပြုပါ အကွက်တွင် ✔ ခြစ်ပါ။)

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး(မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	ဝ မှ ၁ဝ မိုင် ✔ ၁၁ မှ ၂ဝ မိုင် ▢ ၂၁ မှ ၅ဝ မိုင် ▢ ၅ဝမိုင် အထက် ▢ အသုံးမပြုပါ ▢	၁ ✔ ၂ ▢ ၃ ▢	ပွင့်လင်းရာသီ ▢ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ✔
ပင်လယ်ရေကြောင်း	ဝ မှ ၁ဝ မိုင် ▢ ၁၁ မှ ၂ဝ မိုင် ▢ ၂၁ မှ ၅ဝ မိုင် ▢ ၅ဝမိုင် အထက် ▢ အသုံးမပြုပါ ▢	၁ ▢ ၂ ▢ ၃ ▢	ပွင့်လင်းရာသီ ▢ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ▢
အခြား(ချောင်း၊ မြောင်း၊ အင်း၊ အိုင်)	ဝ မှ ၁ဝ မိုင် ✔ ၁၁ မှ ၂ဝ မိုင် ▢ ၂၁ မှ ၅ဝ မိုင် ▢ ၅ဝမိုင် အထက် ▢ အသုံးမပြုပါ ▢	၁ ✔ ၂▢ ၃ ▢	ပွင့်လင်းရာသီ ▢ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ✔

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ၁ " လှေ၊ သမ္ဗာန်၊ ၂– စက်လှေ၊ ၃– သဘော်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တော်တို့ကျေးရွာသည် မြစ်၊ ချောင်း/အင်းအိုင်များ နှင့် ထိစပ်လျက်ရှိပါသည်။ တစ်နှစ်ပတ်လုံး မြစ်ရေ၊ ချောင်းရေကိုသာ အဓိကထားသုံးစွဲကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄–၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၂၇	၄၃	၁၆	၄၈	၁				

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဖြစ်ပြီး ပင်လယ်ကမ်းစပ်တွင် တည်ရှိသည့်အတွက် စက်ဘီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်များအား အနည်းငယ်အသုံးပြုရ ရေကြောင်းကိုသာ အဓိကထားအသုံးပြုကြသဖြင့် လှေ၊ စက်လှေများကိုသာ အဓိကထားအသုံးပြု၍ သယ်ယူပို့ဆောင်ကြပါသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၇၂	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဆိုလာစနစ်	၆၆	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	ရှိ ✔ မရှိ ☐
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၄	ကောင်း ☐ သင့် ✔ ညံ့ ☐	ရှိ ✔ မရှိ ☐
လေစွမ်းအင်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဇီဝလောင်စာ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သောလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော	၂၅၂	X	X

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးနှင့် ဆိုလာမီး သုံးစွဲသော အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်ရှိကြောင်းနှင့် ဒီဇယ်အင်ဂျင်မီးကိုသာ အသုံးပြုနေကြသော်လည်း အခြားအိမ်ထောင် စုများမှာ ဘတ်ထရီမီး၊ ဖယောင်းတိုင်မီးတို့ကို အသုံးပြုကြပါသည်။ မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးအသုံး မပြုနိုင်ခြင်းကြောင့် ကျေးရွာ၏ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေးကဏ္ဍများတွင် များစွာထိခိုက် နစ်နာမှု များရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဍ) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာအခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အင်တာနက် လက်လှမ်းမီသည့် အိမ်ထောင်စု
အရေအတွက်	၂၇၃	၈	၄၈	၁၂	၁၉၁

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်များ အချိန်နှင့် တပြေးညီ ရရှိရန်အတွက် ဖုန်း၊ ရေဒီယို၊ တီဗွီတို့ကို အသုံးပြုပြီး သတင်းအချက်များ ရယူလျက်ရှိပါသည်။

(ဎ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များအနားယူအပန်းဖြေရန်နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ ✔ မရှိ ☐ မဖြေဆို ☐
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ✔ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ✔ သင့် ☐ ညံ့ ☐
အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန် နေရာနှင့်အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများရှိခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ✔
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း ✔ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ ☐ နည်း ✔ များ ☐
စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူ နိုင်မည့်နေရာများ၊လူငယ်ရိပ်သာများ၊စာကြည့်တိုက် များစသည်တို့တွင်ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆို ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေရန်နေရာများ၊ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများမရှိပါ။ လူငယ်အဖွဲ့များမှာ လူမှုရေး၊ဘာသာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ကြပါသည်။ အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ မရှိပါ။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(ဏ–၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျား	မ
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေးနန်းလိုင်း၊အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်း စသာဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ ✔ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ✔ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး အစီအစဉ်	ရှိ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ☐ မရှိ ✔ မဖြေဆိုပါ ☐
ဆိုင်ကလုန်း (သို့) အရေးပေါ်အခြေအနေအကာအကွယ်များနှင့် လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ ✔ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ✔ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျှော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ✔ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ✔ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
မီးဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ ✔ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ✔ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးလက်ဒေသတည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာနေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများကို နာခံလျှက်ရှိပြီး ရပ်မိရပ်ဖများ၏ သွန်သင်မှုများကြောင့် စည်းလုံးညီညွတ်စွာ နေထိုင်လျှက်ရှိပါသည်။

(ဃ-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈)   မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	**ခိုးမှု**	**မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု**	**အကြမ်းဖက်မှု**
မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ☐ မရှိ ✔	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ☐ မရှိ ✔	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ☐ မရှိ ✔	စိုးရိမ်ရသည် ☐ သာမန် ☐ မရှိ ✔

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။   ။ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် လူကုန်ကူးမှု ၊အကြမ်းဖက်မှုများ၊ ခိုးဆိုးလုယက်မှုနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုများ မရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ အေးချမ်းတည်ငြိမ်မှုရှိသော ကျေးရွာဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ကိုးကားစာရင်း

၁။ သမဝါယမနှင့်ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ လမ်းညွှန်စာအုပ် ၂၀၂၂ ။ အောက်တိုဘာ လ

၂။ ဒေးဒရဲမြို့နယ်၊ အကယ်ချောင်းဝကျေးရွာတွင် ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာ အခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊